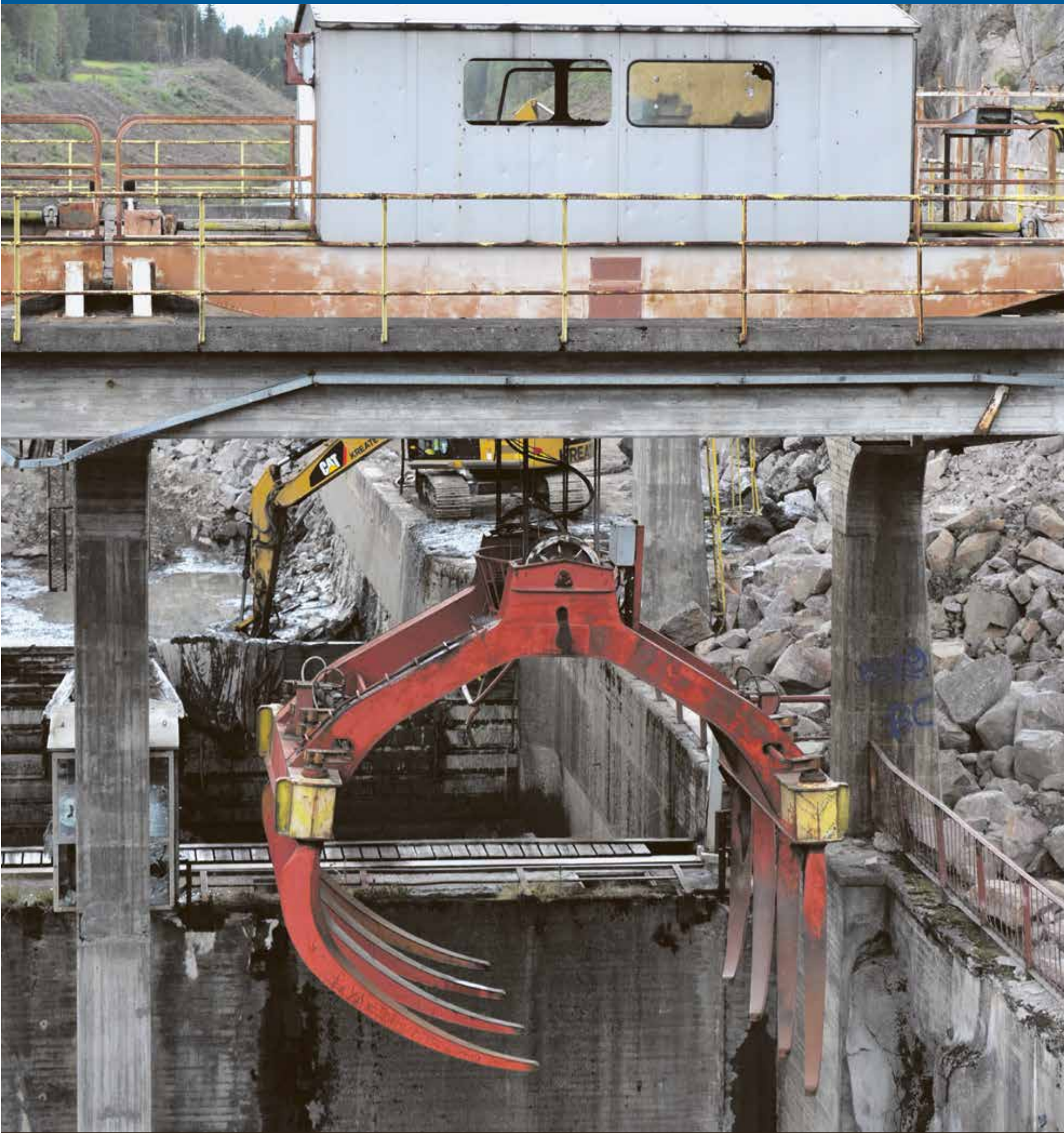

RAKENTAJA

Numero **9**
Perjantai 14.9.2018

AKL Posti Oy

6 Liittokokousvaalit ovat ensi vuonna. Lähde ehdokkaaksi!

12 Huviveneet tunneliin uittopuiden sijaan.

14 Husky-koira Morran ilahduttaa ihmisiä Instagramissa.

Herkkä kuin saunankiuas

Jarkko Tissari tutkii suomalaisuuden ydintä, saunaa.

Teksti: Jukka Nissinen Kuva: Kimmo Brandt

Kuopion Savilahden rannassa sijaitseva Itä-Suomen yliopiston pienpolttosimulaattorin käyttötarkoitus on helppo tunnistaa. Puukiuas lämpiää iloisesti tutkimuskontin nurkassa. Lauteet odottavat jo kylpijää. Mitta-antureiden johdot paljastavat, että täältä ei haeta pelkästään rentouttavia löylyjä.

– Tulipesässä on nyt leppähalkoja. Testaamme parhaillaan lämpiäkö sauna samalla lailla eri puulajeilla, yliopistotutkija **Jarkko Tissari** kertoo ja käskää perässätulijaa vetämään saunan oven tiukasti kiinni.

Mittalaitteet ovat niin tarkkoja, että pelkkä saunan oven raottaminen muuttaa heti mittausarvoja.

Tissari vetää keväällä 2017 käynnistettyä KIUAS- eli Kiukaiden päästöt ja niiden vähentäminen -hanketta. Hankkeessa mitataan yleisimpien puukiukaiden päästöjä. Tähän mennessä on ehditty testata kymmenkunta kiuasta. Työnsarkaa riittää, sillä markkinoilla on ainakin toistasataa kiuasmallia.

– Saunan takaseinä on siirrettävä. Säädamme saunan kokoa kiukaan mukaan.

Muutkin palamiseen liittyvät tekijät ovat säädettävissä. Esimerkiksi kiukaan vedon nollapiste määritellään erikseen jokaiselle kiukaalle. Tuloilma tulee viereisen tutkimuskontin kautta, jonne myös savukaasut johdetaan mittauksia varten.

– Olemme polttaneet nyt kaksi kolmen kilon panosta. Sen jälkeen poltetaan vielä kilo puuta. Sauna on lämmin ja lähemme saunomaan, Tissari kuvaa simulaattorin toimintaa.

Puun lisäyksen aika määritellään mittalaitteiden avulla. Tässäkin on poistettu perinteisen mututuntuman käyttö saunanlämmityksessä. Ympäristö- ja biotieteiden laitoksen Pienhiukkas- ja aerosoliteknikan laboratorion opiskelijat ovat testanneet kesällä myös käytännössä kiukaiden toimintaa.

Saunan lämmityksessä on monta muuttujaa

KIUAS-hankkeen lisäksi on käynnissä pääasiassa Pohjois-Savon liiton rahoittama Pienpolttosimulaattori-kehityshanke eli SIMO. Simossa on kehitetty uusia tapoja päästöjen, ilmanvaihdon ja energiatehokkuuden mittaamiseksi. Toisiinsa kytketyt 2 tutkimuskonttia simuloivat omakotitalon olosuhteita. Saunakontissa tutkitaan puulämmitteisiä kiukaita ja mittauskontissa muita tulisijoja.

– Voimme mitata hiukkasia monella tapaa. Uutta tässä tutkimuslaitteistossa on se, että voimme seurata prosessia reaaliaikaisesti. Aikaisemmin meni viikko ennen kuin kaikki data oli kerätty ja analysoitu alustavasti.

Kovien mittausarvojen lisäksi kiukaan lämmitys videoidaan, jolloin esimerkiksi tulipesän luvkun avaaminen on helppo hahmottaa syylliseksi äkilliseen mittauspiikkiin.

– Näillä mittalaitteilla pystymme mittaamaan, minne kiukaan teho menee. Tuleeko se hyödyksi saunaan vai meneekö se ulos ilmanvaihdon tai savukaasujen mukana.

Pienhiukkas- ja aerosoliteknikan laboratoriolalla on jo 20 vuoden kokemus puun polttamisen tutkimuksesta. Uuninkiuukat ovat vain yksi ryhmä muiden tulisijojen joukossa. Konttisaunaprojektia ryhdyttiin suunnittelemaan lokakuussa 2016. Sauna tuli Savilahden rantaan kesäkuussa 2017. Tissarin mielestä laboratorio on nyt täysin testattu ja hyväksi havaittu.

– Suurin yllätys on ollut se, kuinka herkkää kiukaan toiminta on. Kaikki tekijät vaikuttavat kiukaan toimintaan ja päästöihin.

Tutkimusapulainen vie viimeisiä kalikoita saunan pesään. Oven avaus näkyy heti. Kiukaan teho tippuu murto-osaan aikaisemmasta. Hiukkasmäärät tekevät melkoisen piikin, kun puu syttyy.

– Päästöihin vaikuttaa 3 asiaa. Ensiksi polttoaine: mitä puuta käytetään, minkä kokoista puuta lisätään ja kuinka kostea puu on.

Toinen tekijä päästö määrässä on sytytystapa. Vähiten päästöjä syntyy silloin, kun pesä sytytetään päältä ja sytykkeet ovat mahdollisimman nopeasti syttyviä. Kolmas päästöttekijä on kiukaan ja hormin rakenne.

– Kesän mittauksissa on huomattu, että jokainen kiuasmalli on omanlaisensa.

Löytyykö muurareilta koekappaleita polttosimulaattoriin?

Yksi kiuasmalli on vähäpäästöinen, toinen lämmittää saunan hyvin ja kolmannella on hyvä hyötysuhde. Sen lisäksi kivimäärä ja mahdollinen lämminvesisäiliö vaikuttavat lopputulokseen.

– Olemme huomanneet, että pesää ei kannata ladata aivan täyteen. Pienemmällä panoksilla puu palaa puhtaammin.

Maailman ainoa saunasimulaattori

Kuopion saunasimulaattori on ainoa lajissaan maailmassa.

– Tällaista laitteistoa, josta näemme saunan toiminnan reaaliaikaisesti ja päästöt näin laajasti, ei ole muualla. Olemme hiukkasmittauksessa maailman kärjessä. Pystymme tekemään sen häviöttömästi.

Itä-Suomen yliopiston Pienhiukkas- ja aerosoliteknikan laboratorion polttohiukkasten tutkimusryhmässä on kymmenkunta henkeä, joista 3 on graduntekovaikkeen opiskelijoita, samoin tohtoreita. Saunaprojekti työllistää porukasta 4–5 henkeä.

Saunasimulaattorin rakentaminen maksoi reilut puoli miljoonaa, josta suurimman osan kustansivat tutkimuslaitteet. Laitteet ovat koko laboratorioyksikön yhteiskäytössä.

– Säästimme rahaa suunnittelemalla itse osan laitteista. Kaikkia välineitä ei edes saa valmiina.

Leppeä kesäilta ja saunasta kantautuva savun tuoksu. Sillä hetkellä suomalainen tietää olevansa kansallismaisemassa. Vaikka puun polttaminen perinteisissä saunankiukaassa ja leivinuuneissa aiheuttaa hiukkaspäästöjä, saunomista ei olla kieltämässä. Tissarin ja hänen kollegoidensa tutkimus auttaa vähentämään päästöjä.

– Kiinnitämme huomiota siihen, miten haittoja voidaan vähentää.

Kiukaiden tutkimus on aloitettu pienistä kiukaista, sillä niitä on käytössä eniten. Kiuasprojektilla halutaan jatkossa tuoda parempaa tietoa kiukaan hankkijalle.

Parhaillaan on meneillään ilmansuojeluohjelman uudistaminen. Hiukkaspäästöt ovat tärkeässä roolissa ilmanlaadun parantamisessa.

– Vanhojen arvioiden mukaan 15 prosenttia Suomen hiukkaspäästöistä tulee kiukaista.

Taajamien hiukkaspäästöt ovat kansanterveyden kannalta Tissarin mukaan ongelmallisempia kuin kesämökin saunan lämmittäminen syrjäseuduilla. Maailman ilmastoa ajatellessa kaikki päästöt ovat ikäviä, sillä esimerkiksi epäpuhtaasta polttamisesta syntyvä musta hiili lämmittää ilmastoa päätyessään ilmakehään ja napajäätiköille.

Saunaseura palkitsi Löylynhenki-palkinnolla

Vaikka kyse on tärkeästä perustutkimuksesta, merkittävä osa yliopistotutkijan työajasta kuluu rahoituksen hankkimiseen.

– Tutkimus tehdään täysin ulkopuolisen rahoituksen varassa. Tähän asti olemme onnistuneet siinä.

Tissari sai hieman omaksi yllätykseksensä tänä kesänä Suomen Saunaseuran Löylynhenki-palkinnon. Kiukaiden tutkimus on vielä aivan alkutekijöissään, mutta palkinnossa nähtävästi otettiin huomioon pitkä tutkimusura pienpolton parissa.

Tissarin mukaan sauna-ala elää parhaillaan suuren muutoksen aikaa. Tästä syystä kaikkien saunan rakentajien ja käyttäjien on seurattava alan tutkimusta ja oltava valmiita muokkaamaan aikaisempia käsityksiään saunan rakenteista ja lämmityksestä.

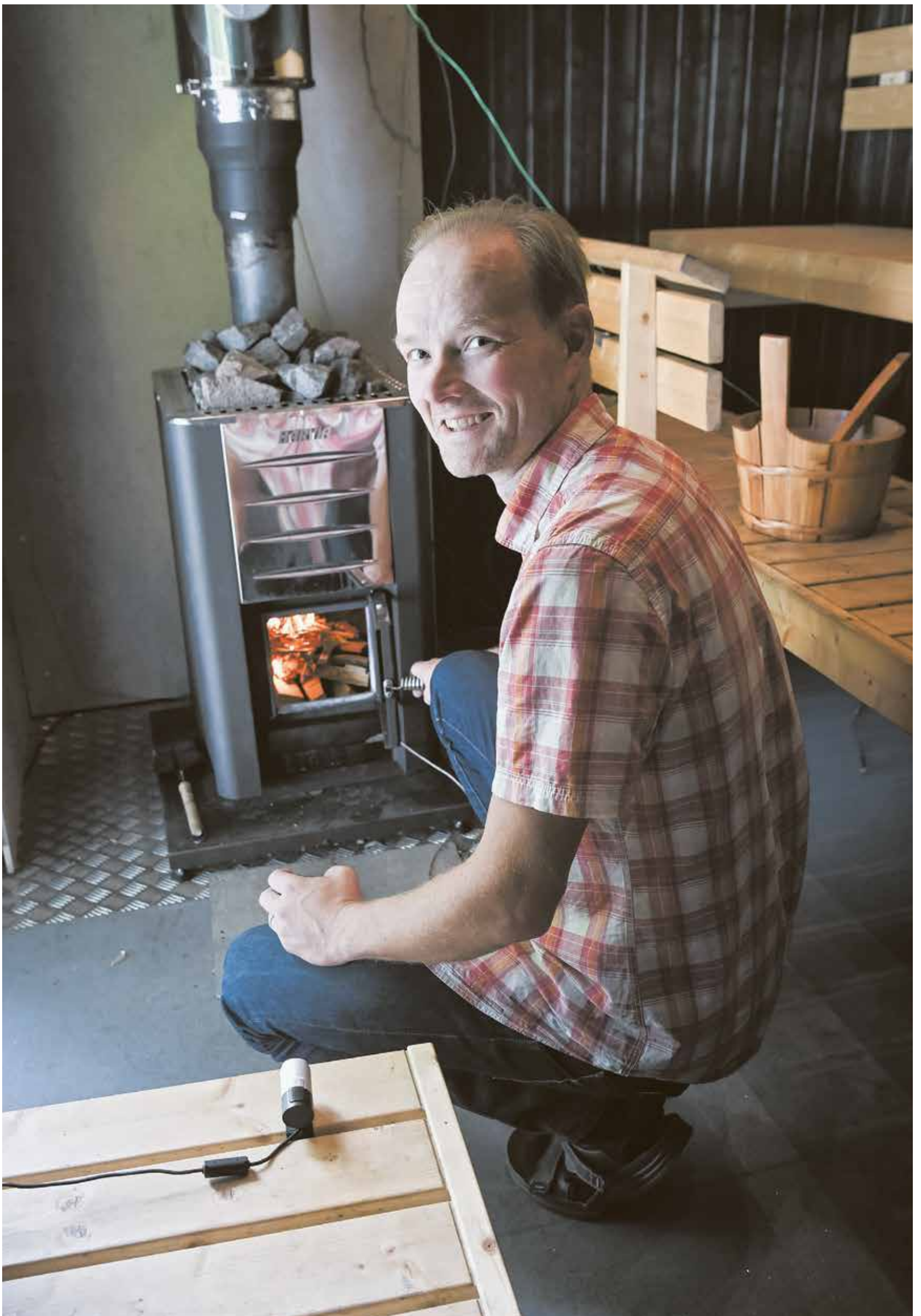
– Haluaisimme kouluttaa muun muassa nuohoojia puun poltossa. Meillä voi seurata päästökäyriä koko ajan. Se on parempi kuin paperiset opaat.

Tissari toivottaa myös rakentajat tervetulleeksi tutustumaan saunasimulaattoriin.

– Voimme kouluttaa auditoriollisen porukkaa kerrallaan. Pystymme seuraamaan puun palamista virtuaalisesti reaaliajassa verkon kautta.

Esimerkiksi muurareilta saattaisi löytyä hyviä kokeiluideoita pienpolttosimulaattorissa mitattavaksi.

Valistuneen arvauksen mukaan Suomessa on noin 2,8 miljoonaa saunaa, joista valtaosa on sähköllä lämpiäviä. Erilaisia kiukaita myydään vuosittain 100 000 kappaletta. ■

Hallitus rällää työttömien rahoilla

JUHA SIPILÄN (kesk.) hallitus toimii juuri päinvastoin kuin mitä korkeasuhdanteessa kuuluisi tehdä. Kun talous jauhaa lisäarvoa laakerit punaisena, silloin pitäisi panna päätäkää sukanvarteen odottamaan huonompia aikoja. Talouslama tulee yhtä varmasti kuin työttömälle päivärahan alennus aktiivisen kyykytysmallin ansiosta.

Oikeistohallituksella oli mielihaluja tehdä vieläkin mehevempi vaalibudjetti ja alentaa verotusta. Lopulta veroale ratkaistiin pyyhkäisemällä sekä työnantajien että työntekijöiden työttömyysvakuutusmaksusta pois 0,4 prosenttiyksikköä. Työntekijä maksaa ensi vuonna palkastaan 1,5 prosentin työttömyysvakuutusmaksua. Alemmaksi työn-

antajamaksuksi esitetään 0,50 ja yleemmäksi maksuksi 2,05 prosenttia palkoista.

Työttömyysvakuutusrahaston hallituksessa työnantajat halusivat alentaa maksuja. SAK ja STTK olisivat tyytyneet pienempään alennukseen, mutta Akavan puheenjohtaja **Sture Fjäder** (ent. rkp, nyk. kok.) ratkaisi pelin työnantajien eduksi äänestämällä 0,8 prosenttiyksikön alennuksen puolesta.

Tällä tempulla Sipilän hallitus pystyi esittelemään budjetin, jossa oli myös 300 miljoonan kevennys työntekijöiden verotaakkaan. Työntekijöiden palkkapussiin kevennys ei kuitenkaan ehdi, sillä kilpailukykysovimuksen perusteella työelä-

kemaksut nousevat 0,4 prosenttiyksikköä.

Työttömyysvakuutusmaksualennus merkitsee sitä, että seuraavan taantumana aikana joudutaan työttömyysvakuutusmaksua taas nostamaan. Laman aikana jokainen työntekijän kuluttama lantti nopeuttaa nousukauden käynnistymistä. Maksujen korotus pitkittää aina lamaa.

Työttömyyskassojen tasausrahasto oli viimeksi tyhjillään 3 vuotta sitten. Vuonna 2016 jouduttiin työttömyysvakuutusmaksua nostamaan, jotta työttömyyspäivärahamaksatus saatiin hoidettua.

Toivottavasti taloudellista toimeliaisuutta riittää niin pitkäksi ajaksi, että ehdimme täyttämään tasauskassan ennen seuraavaa romahdusta. ■

Regeringen tömmer igen de arbetslösas fickor

JUHA SIPILÄS (C) regering handlar precis tvärtom mot vad man borde göra i en högkonjunktur. När ekonomin mal mervärde så lagren glöder, då borde man stoppa pengar under madrassen för kommande sämre dagar. Det är lika säkert att ekonomin drabbas av en recession som att de arbetslösas dagpenning sjunker på grund av knäböjningsaktivitetsmodellen.

Högerregeringen ville göra en ännu saftigare valbudget och sänka skatterna. Till slut löste man skatterabatten med att stryka 0,4 procentenheter av såväl arbetstagarnas som arbetsgivarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift. Nästa år betalar arbetstagaren 1,5 procent av sin lön som arbetslöshetsförsäkringsavgift. Regeringen föreslår att den

lägsta arbetsgivaravgiften är 0,50 och den högsta 2,05 procent av lönerna.

Det var arbetsgivarna i styrelsen för Arbetslöshetsförsäkringsfonden som ville sänka avgifterna. FFC och STTK hade nöjt sig med en mindre sänkning, men Akavas ordförande **Sture Fjäder** (tidigare SFP, nu Saml.) avgjorde ärendet till arbetsgivarnas fördel genom att rösta för en sänkning med 0,8 procentenheter.

Genom detta trick kunde Sipilä-regeringen presentera en budget, som också minskar löntagarnas skatteböroda med 300 miljoner. Lättnaden hinner dock inte nå löntagarnas lönepåse, eftersom arbetspensionsavgifterna på grund av konkurrenskraftsavtalet stiger med 0,4 procentenheter.

Sänkningen av arbetslöshetsförsäkringsavgifterna innebär att man igen under nästa lågkonjunktur blir tvungen att höja arbetslöshetsförsäkringsavgiften. Under en recession försnabbar varje slant som en arbetare använder starten på en ny högkonjunktur. En förhöjning av avgifter förlänger igen recessionen.

Arbetslöshetskassornas utjämningsfond var igen tom för tre år sedan. År 2016 var man tvungen att höja arbetslöshetsförsäkringsavgiften för att kunna betala arbetslöshetsdagpenningarna.

Förhoppningsvis räcker den ekonomiska aktiviteten så länge att vi hinner fylla utjämningskassan före nästa ras. ■

Kannen kuva: Jukka Nissinen

Matti Harjuniemi
puheenjohtaja

Työtä ja turvaa

Työntekijöiden tasalaatuinen ja oikeudenmukainen kohtelu on ammatillisen liikkeen perusta, moraalinen selkäranka. Oikeudenmukaisuutta on se, että ihmistä ei syrjitä tai lopputilitetä mielivaltaisin, siis epäasiallisin ja kevein perustein.

Tällä työelämän peruseriaatteella on pärjätty hyvin, puolin ja toisin. Ymmärrämme, että työkaverin mielipiteet, harrastukset, uskonto, järjestäytyminen, sukupuoli tai palautteen antaminen työyhteisössä eivät oikeuta syrjintään. Lopputilinkin perusteet on säädetty työsopimuslaissa: niiden on oltava asiallisia ja painavia.

Lähtiessään yksipuolisesti muuttamaan tätä työelämän oikeudenmukaisuuseriaatetta ja -käytäntöä iskee hallitus työelämän moraaliala puolustavan liikkeen selkärankaan. Näin ollen koko palkansaajaliikkeen reaktio hallituksen esitykseen työsopimuslain irtisanomisperusteiden keventämiseksi oli itsestään selvä.

Muutoshanketta on perusteltu työllisyydellä ja tuottavuudella. Näyttöä ei kuitenkaan ole siitä, että irtisanomissuojan heikentäminen parantaisi työllisyyttä. Myös kommentit hankkeen tuottavuutta parantavasta vaikutuksesta ovat tyhjän päällä.

Ajatuskulku lienee se, että tuottamattomien ihmisten tilalle voidaan palkata tuottavia ihmisiä. Työyhteisöt eivät kuitenkaan rakennu näin. Ne ovat johtamisen, psykologian, työolojen, palkkauksen, kulttuurin, ammattitaidon, eritasoisten vaatimusten, tekniikan, alan, työn sisällön ja ihmisten monimutkainen kokonaisuus,

jonka tuottavuus ei pelkisty yksinkertaiseen ulkopäin kuvattuun kaavaan. Pelkistäen: ei parane ihmistä vaihtamalla.

Hallitus voisi siis unohtaa tämän höpöhankkeen. Sosiaali- ja terveystalouden uudistamisessa (sote) olisi yllin kyllin tehtävää hallituskauden loppuun saakka ja sen jälkeenkin. Siinä on kysymys jättimäisestä rakenneuudistuksesta koko sosiaali- ja terveystalouden kentässä.

Soten ja uuden maakuntahallinnon myötä muuttuu myös työvoimapalvelujen kokonaisuus. Maakunnat tilaavat palvelut eri palveluntuottajilta. Rakennusliitto on mukana työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työmarkkinatorin toteuttamisessa. Siinä rakennetaan alalle mahdollisimman kattava systeemi, jolla työntekijöille ja työttömille järjestetään työtä ja palvelua koneälyäkin hyödyntäen. Tämä on kelpo yhteistyötä, joka vaikuttaa työllisyyteen ja yhteiskuntaan myönteisesti, toisin kuin riittämme irtisanomissuojasta.

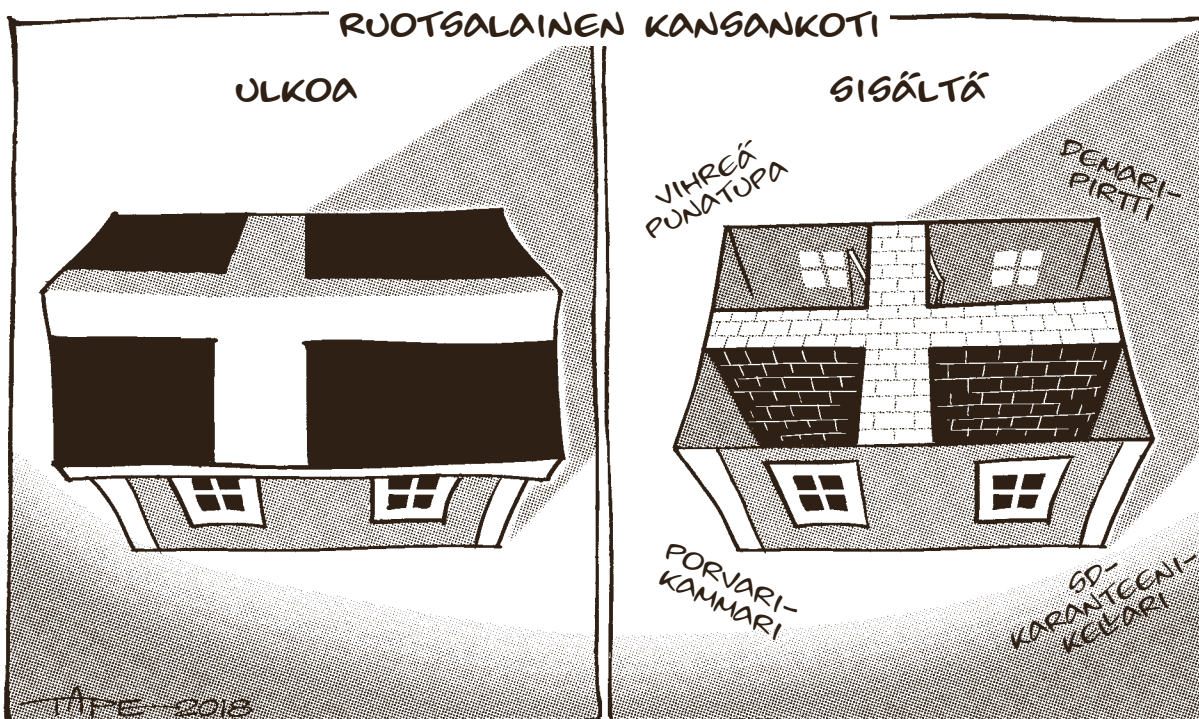
Parannamme jäsentemme työllisyyttä ja pärjäämistä työelämässä myös laajentamalla omaa työnvälitystämme edelleen. Tulevaisuudessa Rakennusliiton jäsenillä on käytössään työpaikkatietojen lisäksi toimiva työnhaku ja laajat tiedot koulutuspalveluista. Alalle tuleville nuorille rakennamme yhteistyössä yritysten kanssa verkoston, jolla löydetään työssäoppimispaikkoja. Näytämme, että työtä, tuottavuutta ja turvaa saadaan rakentamalla yhteistyön paikkoja. ■

Kuukauden kuva

Paikka: Helsinki, Hakaniemi
Aika: Elokuu 2019
Kuvaaja: Jukka Nissinen

Mitä? Jalankulkijoiden kansalaistotelemattomuutta Siltasaarencadulla.

RAKENTAJA

Julkaisija
 Rakennusliitto ry

Päätoimittaja
 Jukka Nissinen

Toimittaja/toimitussihteeri
 Johanna Hellsten
 Heikki Korhonen

Taitto
 Aste Helsinki Oy

Tiedottaja
 Eeva Pulkkinen

Toimituksen sihteeri
 Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
 Siltasaarencatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Fax 020 774 3061
 Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
 Tietotalli Oy/Jyväskylä
 Tuomo Kuusiniemi
Puhelin 045 136 0005
Sähköposti:
 tuomo.kuusiniemi@tietotalli.fi

Tilaushinta
 12 kk 30 €

Painopaikka
 Sanomapaino, Sanomala Oy
 Helsinki 2018

ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 12.10.2018

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 28.9.2018**.

2018		
Numero	Aineistopv.	Ilmestyy
10	28.9.	12.10.
11	2.11.	16.11.
12	30.11.	14.12.

2019		
Numero	Aineistopv.	Ilmestyy
1	4.1.	18.1.
2	2.2.	15.2.
3	2.3.	15.3.
4	29.3.	12.4.
5	3.5.	17.5.
6	31.5.	14.6.
7	28.6.	12.7.
8	2.8.	16.8.
9	30.8.	13.9.

Lehden ilmestymispäivä on **perjantai**.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on **kaksi viikkoa** ennen lehden ilmestymistä.

Toimitusosoite:
 Rakentaja-lehti
 PL 307, 00531 Helsinki
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi

Ilmoituksia ei oteta puhelimitse vastaan!

**KUTSU RAKENNUSLIITTO ry:n
24. VARSINAISEEN LIITOKOKOUKSEEN**

Rakennusliitto ry:n 24. varsinainen liittokokous pidetään Helsingissä Marina Congress Centerissä 24.–26. päivinä toukokuuta 2019 alkaen 24.5. kello 12.00 ja jatkuen seuraavina päivinä.

Kokouksessa käsitellään liiton sääntöjen 10 §:ssä mainittujen asioiden lisäksi sääntöjen muuttaminen, liittovaltuuston ja hallituksen esitykset sekä aluejärjestöjen ja osastojen liittokokoukselle tekemät aloitteet ja esitykset, jotka on kirjallisena lähetettävä liiton hallitukselle viimeistään 24. päivänä helmikuuta 2019.

Liittokokousedustajien vaali suoritetaan 25.2.–10.3.2019.

Liittokokousedustajien vaalissa kukin aluejärjestö osastoinen muodostaa yhden vaalipiirin paitsi, että Ahvenanmaan maakunta muodostaa oman vaalipiirinsä, josta valitaan yksi edustaja.

Vaalipiiristä valitaan suhteellisilla vaaleilla yksi edustaja jokaista alkavaa 400 jäsentä kohti osastojen yhteenlasketusta vaalivuotta edeltäneen vuoden II neljänneksen jäsenmäärästä. Ehdokasasettelu voi alkaa tämän ilmoituksen julkaisemisen jälkeen ja se päättyy 14.12.2018. Ehdokkaiden ja ehdokkaiden muodostamien vaaliliittojen asiakirjat jätetään vaalipiirin vaalilautakunnalle viimeistään 15.12.2018 kello 12.00.

Valituksi tulleiden edustajien valtakirjojen on oltava liiton toimistossa viimeistään 14 päivää ennen kokouksen alkua.

Vaalipiirien vaalilautakunnat järjestävät koulutusta kokouksen järjestelytoimista ja vaalien toimeenpanoon liittyvistä asioista.

Helsingissä 23. päivänä elokuuta 2018

RAKENNUSLIITTO ry
Hallitus

Matti Harjuniemi
puheenjohtaja

Kyösti Suokas
varapuheenjohtaja

**KUTSU RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSAN
24. VARSINAISEEN EDUSTAJISTON KOKOUKSEEN**

Rakennusalan Työttömyyskassan 24. varsinainen edustajiston kokous pidetään Helsingissä Marina Congress Centerissä 24.–26. päivinä toukokuuta 2019 alkaen 24.5. kello 12.00 ja jatkuen seuraavina päivinä.

Kokouksessa käsitellään työttömyyskassan sääntöjen 12 §:ssä mainittujen asioiden lisäksi sääntöjen muuttaminen, työttömyyskassan asiamiesten, asiamiespiirien, valtuuston ja hallituksen esitykset, jotka on kirjallisena lähetettävä työttömyyskassan hallitukselle viimeistään 24. päivänä helmikuuta 2019.

Edustajiston kokousedustajien vaali suoritetaan 25.2.–10.3.2019.

Varsinaiseen edustajiston kokoukseen valitaan edustajat suhteellisilla vaaleilla siten, että kustakin asiamiespiiristä valitaan yksi edustaja jokaista alkavaa 400 jäsentä kohti vaalivuotta edeltäneen vuoden II neljänneksen jäsenmäärästä, kuitenkin siten, että Ahvenanmaan maakunnasta valitaan yksi edustaja.

Ehdokasasettelu voi alkaa tämän ilmoituksen julkaisemisen jälkeen ja se päättyy 14.12.2018. Ehdokkaiden ja ehdokkaiden muodostamien vaaliliittojen asiakirjat jätetään vaalipiirin vaalilautakunnalle viimeistään 15.12.2018 klo 12.00.

Edustajien valtakirjojen on oltava kassan toimistossa viimeistään 14 päivää ennen kokouksen alkua.

Vaalipiirien vaalilautakunnat järjestävät koulutusta kokouksen järjestelytoimista ja vaalien toimeenpanoon liittyvistä asioista.

Helsingissä 4. päivänä syyskuuta 2018

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA
Hallitus

Matti Harjuniemi
puheenjohtaja

Kyösti Suokas
varapuheenjohtaja

Lassi Kirjavainen
varapuheenjohtaja

**KALLELSE TILL BYGGNADSFÖRBUNDET rf:s
24. ORDINARIE KONGRESS**

Byggnadsförbundet rf:s 24. ordinarie kongress hålles i Helsingfors Marina Congress Center den 24–26 maj 2019. Kongressen börjar den 24 maj klockan 12.00 och fortsätter under de följande dagarna.

På kongressen behandlas förutom ärenden nämnda i § 10 av förbundets stadgar, ändring av stadgarna, förbundsfullmäktiges och styrelsens propositioner samt de av kretsorganisationerna och avdelningarna till kongressen framlagda motionerna och propositionerna, som bör sändas i skriftlig form till förbundsstyrelsen senast den 24 februari 2019.

Valet av kongressdelegaterna förrättas mellan den 25.2.–10.3.2019.

I valet av kongressdelegaterna bildar varje kretsorganisation med sina avdelningar en valkrets, med undantag av landskapet Åland, som bildar sin egen valkrets och varifrån väljes en delegat.

Från valkretsen väljes genom proportionella val en delegat per varje börjande 400 medlemmar av medlemsantalet under II kvartalet av det år, som föregått valåret. Kandidatnomineringen kan börja efter publiceringen av denna annons och den upphör den 14 december 2018. Valmansföreningarnas och valförbundens dokument lämnas till valkretsens valnämnd senast den 15 december 2018 klockan 12.00.

Delegaternas fullmakter bör vara på förbundets kontor senast 14 dagar före kongressens början.

Valkretsarnas valnämnder ordnar valteknisk skolning som berör arrangering av mötet och genomförandet av valet.

Helsingfors, den 23 augusti 2018

BYGGNADSFÖRBUNDET rf
Styrelsen

Matti Harjuniemi
Ordförande

Kyösti Suokas
Viceordförande

**KALLELSE TILL BYGGBRANSCHENS
ARBETSLÖSHETSKASSAS 24. ORDINARIE
REPRESENTANTSKAPSMÖTE**

Byggbranschens Arbetslöshetskassas 24. ordinarie representantskapsmöte hålles i Helsingfors Marina Congress Center den 24.–26. maj 2019. Mötet börjar den 24 maj klockan 12.00 och fortsätter under de följande dagarna.

Vid mötet behandlas förutom ärenden nämnda i § 12 av arbetslöshetskassans stadgar, ändring av stadgarna, samt propositioner, som framlagts av arbetslöshetskassans ombudsmän, ombudsmannakretsar, fullmäktige och styrelsen och som bör sändas i skriftlig form till arbetslöshetskassans styrelse senast den 24 februari 2019.

Valet av representanterna till representantskapsmötet förrättas mellan den 25.2.–10.3.2019.

Till ordinarie representantskapsmötet väljes representanterna genom proportionella val så, att från varje ombudsmannakrets väljes en representant per varje börjande 400 medlemmar av medlemsantalet under II kvartalet av det år, som föregått valåret, med undantag av landskapet Åland, varifrån väljes en delegat.

Kandidatnomineringen kan börja efter publiceringen av denna annons och den upphör den 14 december 2019. Valmansföreningarnas och valförbundens dokument lämnas till valkretsens valnämnd senast den 15 december 2018 klockan 12.00.

Representanternas fullmakter bör vara på förbundets kontor senast 14 dagar före kongressens början.

Valkretsarnas valnämnder ordnar valteknisk skolning som berör arrangering av mötet och genomförandet av valet.

Helsingfors, den 4 september 2018

BYGGBRANSCHENS ARBETSLÖSHETSKASSA
Styrelsen

Matti Harjuniemi
ordförande

Kyösti Suokas
viceordförande

Lassi Kirjavainen
viceordförande

HAKU PÄÄLLÄ

**Haluatko kehittää Rakennusliiton toimintaa
ja vaikuttaa ammattikuntasi asioihin?**

**Lähde mukaan ehdokkaaksi
kevään liittokokousvaaleihin**

Lisätietoja: www.liittokokous.rakennusliitto.net

**24. LIITTOKOKOUS
24.-26.5.2019**

MARINA CONGRESS CENTER
HELSINKI

Nyt joukolla liittokokoukseen!

24. LIITTOKOKOUS
24.-26.5.2019

MARINA CONGRESS CENTER
HELSINKI

Rakennusliiton linja ja tulevaisuus vedetään uusiksi seuraavan keran vuoden 2019 toukokuussa. Tuolloin pidettävä liittokokous valitsee liiton johdon ja hahmottaa linjat seuraavaksi neljäksi vuodeksi.

Liittokokoukseen ei kuitenkaan pääse astelemaan sisään noin vain. Edustajat valitaan vaaleilla jäsenten keskuudesta. Nyt on siis aika etsiä ehdokkaita liittokokousvaaleihin.

Etsintä kannattaa aloittaa mahdollisimman läheltä eli kysymällä asiaa itseltäsi. Jos ei täppää, kannattaa ottaa asia puheeksi työkaverien kanssa. On tärkeää, että kaikilla jäsenillä olisi ehdokaslistalla vähintään yksi tuttu kaveri.

Virallisesti ehdokasasettelua kestävä 3 kuukautta eli 14.9.–14.12.2018. Edustajia valitaan kaikkiaan 189 kappaletta eli 1 jokaista 400 jäsentä kohden.

Ehdokkaaksi voi ilmoittautua henkilö, jonka jäsenyys on alkanut viimeistään 14. kesäkuuta 2018. Jäsenvelvoitteet täytyy tietysti olla hoidettuna vähintään kuudelta kuukaudelta. Ehdokkaudet vahvistetaan ammattiosastojen syyskokouksissa.

Jos työkaverit haluavat asettaa yhteisen ehdokkaan ilman ammattiosastokäsittelyä, niin 5 vaalikelpoista nimeä paperissa riittää. Ehdokkaalta täytyy kuitenkin saada kirjallinen suostumus.

Ehdokkaat voivat muodostaa keskenään vaaliliiton allekirjoittamalla vaaliliiton perustamisasiakirjan. Vaaliliiton asiamiehenä toimii vaalipiirin alueella toimivan ammattiosaston vaalikelpoinen jäsen ja toinen tämän varamiehenä.

Edellisissä, vuonna 2015 pidetyissä liittokokousvaaleissa, oli 524 ehdokasta. Alle 30-vuotiaita ehdokkaita oli 54. Nuorin ehdokas oli 18-vuotias ja vanhin 68. Naisia oli ehdolla 34.

Rakennusliiton liittokokousvaaleissa ovat äänioikeutettuja kaikki jäsenet, jotka ovat liittyneet jäseneksi 25.11.2018 mennessä. Samoin ovat äänioikeutettuja työttömyyskassan edustajiston vaalissa ne työt-

tömyyskassan yksittäisjäsenet, jotka ovat liittyneet jäseneksi työttömyyskassaan edellä mainittuun päivämäärään mennessä.

Kukin aluejärjestö muodostaa oman vaalipiirin. Sen lisäksi Ahvenanmaa on oma yhden edustajan vaalipiiri.

Saattaa olla, että vaalipiirissä on useampia vaaliliittoja ja/tai vaaliliittoihin kuulumattomia yksittäisiä ehdokkaita. Silloin käydään näiden välillä suhteellinen vaali. Jos ehdokkaita on vain yhdestä vaaliliitosta, käydään vaalit vaaliliiton sisäisenä enemmistövaalina. Näin käytiin myös vuonna 2015.

Rakennamme Liittoa yhdessä -vaaliliitto on puoluepoliittisesti sitoutumaton vaaliliitto, johon ovat tervetulleita kaikki rakentajien edunvalvonnasta yhteistyöhengessä kiinnostuneet ja ilman puoluepoliittisia tunnuksia ehdokkaaksi asettuneet ehdokkaat.

Vaaliliiton kokoa ei ole rajoitettu. Ehdokkaiden asettamista varten on siis täytettävä 2 lomaketta.

Lomake A eli ”Lupautuminen ehdokkaaksi-lomake” ja

Lomake B eli ”ehdokkaan asettaminen valitsijayhdistysmenettelyn kautta” (täytetään kaikista ehdokkaista).

Lomakkeet löytyvät osoitteesta <https://liittokokous.rakennusliitto.net/>.

EDUSTAJAMÄÄRÄT ALUEITTAIN

Alue	Kokousedustajat
Uusimaa	35
Keski-Suomi	12
Häme	29
Itä-Suomi	27
Pohjanmaa	12
Kymi	14
Satakunta	9
Turku	15
Kainuu	6
Lappi	11
Oulu	18
Ahvenanmaa	1
Yhteensä	189

A-lomakkeella ehdokassuostumuksensa antaneiden ehdokkuus vahvistetaan ammattiosaston kokouksessa, jonka kokouskutsussa on ollut maininta ehdokasasettelun suorittamisesta.

Vaaliliiton asiamiehen/vara-asiamiehen ja mahdollisten vaaliliiton ulkopuolisten yksittäisten ehdokkaiden tulee palauttaa asiakirjat vaalipiirin vaalilautakunnalle 15.12.2018 kello 12 mennessä. ■

Palkansaajat eivät tykkää pörstäkerroinpotkuista

Palkansaajat kaikista keskusjärjestöistä vastustavat irtisanomisen helpottamista. Hallitus esittää, että alle 20 hengen yrityksissä potkuista tehtäisiin helpompia.

Palkansaajien keskusjärjestöistä SAK on päättänyt aloittaa kovat toimet, jos hallitus ei luovu lakiesityksestä. Päätöksen mukaan SAK:n liitot päättävät kuitenkin itse, millaisia toimia ne tekevät. Kaikki liitot ovat ilmoittaneet olevansa mukana.

– Toivomme edelleen, että hallitus tulee järkiinsä tämän pörstäkerroinirtisanomisen kanssa. Mutta jos näin ei käy, aloitamme järjestölliset toimet, SAK:n puheenjohtaja Jarkko Eloranta kertoo.

SAK pitää hyvänä, ettei tyytymättömyys pörstäkerroinirtisanomiseen ole jäänyt pelkästään SAK:n liittoihin, vaan esimerkiksi OAJ, Pro ja Tehy valmistelevat järjestöllisiä toimia.

Varsinainen tapahtumaviikonloppu pidetään 5.–6.10.2018. Ensimmäisen perjantaina 5.10. kokoontuvat kaikkien SAK:n liittojen hallintoelimet (hallitukset, valtuustot) yhteiseen kokoukseen Helsingin Messukeskukseen. Samanlainen suuritapahtuma pidettiin edellisen kerran 23.tam-

mikuuta, kun SAK vastusti aktiivimallin käyttöönottoa.

Rakennusliiton valtuusto ja hallitus on kutsuttu paikalle tähän yhteiskokoukseen.

Suurkokous saa jatkoa heti seuraavana päivänä pidettävässä Tulevaisuus tänään -tapahtumassa Helsinki Congress Paasitornissa. Tällainen suuri yhteistilaisuus järjestettiin ensimmäistä kertaa viime vuonna.

Tulevaisuus tänään -tilaisuus tarjoaa laajan näkymän työelämän ja yhteiskunnan haasteisiin ja uusiin ratkaisuihin.

Päivän aikana käydään kahdeksan keskustelua mm hyvinvoinnista, toimeentulosta, työelämän vaatimuksista, ammattiyhdistysliikkeen uusista toimintatavoista sekä työn ja ympäristön suhteesta. Keskustelijoiksi ovat lupautuneet muun muassa toimittaja, yrittäjä, aktivisti **Suvi Auvinen**, suojeluasiantuntija **Otto Bruun**, tubettaja **Roni Bäck**, Rakennusliiton puheenjohtaja **Matthi Harjuniemi**, Juuan kunnanjohtaja **Markus Hirvonen**, kolumnisti, tietokirjailija, vasemmistoaktivisti **Owen Jones** ja avaruustieteen emeritusprofessori **Esko Valtaoja**.

Tulevaisuus tänään -tapahtuma

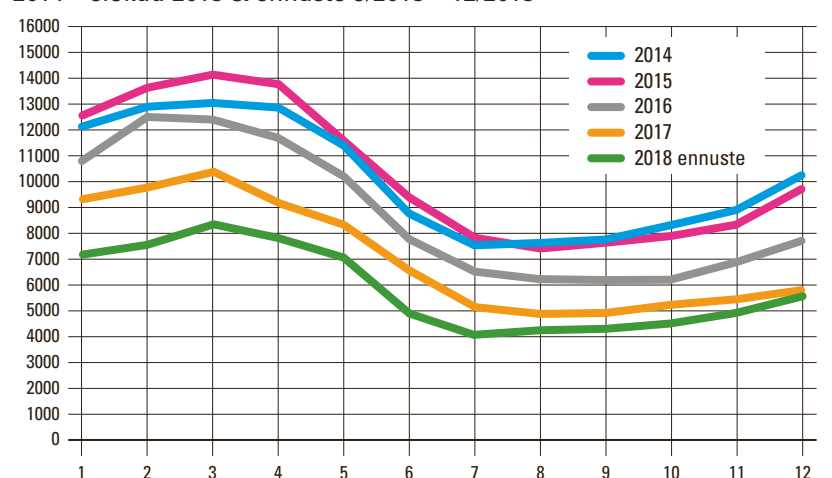
on kaikille avoin ja maksuton. Paasitornin ovet avautuvat kello 9. Ensimmäisessä keskustelussa kello 9.30 alkaen pohditaan brittiläisen tietokirjailijan Owen Jonesin johdolla, miten käy hyvinvointiyhteiskunnalle tulevaisuudessa. Päivän päättävä Esko Valtaojan ja **Jarkko Elorannan** keskustelu alkaa kello 15.

SAK järjestää tapahtumaan yhteiskuljetuksia ympäri Suomen. Kuljetuksista saat lisätietoa tapahtuman Facebook-sivulta.

Tapahtuman tarkempi ohjelma ja tietoja puhujista löytyy osoitteesta tulevaisuustanaan.fi sekä Facebookissa ja Twitterissä: fb.me/tanaan ja twitter.com/tanaan. ■

Työttömyyspäivärahaa saaneet kassan jäsenet

2014 – elokuu 2018 & ennuste 9/2018 – 12/2018

ÄLÄ ANNA SÄÄN HAITATA TYÖTÄSI.

VALITSE SADEVAATTEET JA SUOJA TARPEESI MUKAAN.

**RAIN
FIGHT
TERS**[®]

TASO 1 2 3

**RANKKOHIN
SÄÄOLOSUHTEISIIN**

TASO 1 - Kevyemmällä materiaalilla olevat sadevaatteet työssään paljon liikkuville.

TASO 1 2 3

**RANKEMPIIN
SÄÄOLOSUHTEISIIN**

TASO 2 - Kestävät sadevaatteet kokopäiväiseen käyttöön.

TASO 1 2 3

**RANKIMPIIN
SÄÄOLOSUHTEISIIN**

TASO 3 - Erittäin kestävät sadevaatteet pitkäaikaiseen työhön rankkoihin sääolosuhteisiin.

BLÅKLÄDER[®]
WORKWEAR

Lisätiedot ja lähimmän jälleenmyyjän löydät osoitteesta www.blaklader.com

Tampereen Hämeensilta kesti lähes 90 vuotta. Puolet vanhasta sillasta on hävitetty ja pian on toisenkin puolikkaan vuoro.

Hämeensilta puretaan ja tehdään uudestaan

Tampereen Hämeensillan betoniin tulee enemmän rautaa kuin ennen.

Esa Tuominen

Tampereen maankuulu Hämeensilta rakennetaan uudestaan. Ei siis korjata eikä edes peruskorjata vaan rakennetaan alusta asti uudelleen.

Vanha silta puretaan ja uusi rakennetaan samanlaiseksi lukuun ottamatta myöhemmin tehtäviä ratikaraiteita.

Jos ollaan tarkkoja, rakenteiden sisällä on eroja. Uudelleen rakennettavaan tulee paljon enemmän rautaa kuin mitä purettavassa oli.

Uusi nousee vähemmällä väellä

Rakennusmies **Janne Lilius** kävelee siltatyömaan työtasolla varmoin askelin. Hän osoittaa vahvasti raudoitettua anturaa:

– Antura tukeutuu porapaaluihin, jotka on porattu puolitoista metriä kallion sisään.

Lilius oli kesätyöntekijän ohella ainoa YIT-infran oma mies työ-

maalla, kun Rakentaja-lehti vieraili työmaalla elokuun puolivälissä. Aliurakoitsijoiden väkeä oli paikalla puolenkymmentä. Työmaan kokonaisvahvuus vaihtelee 3–20:n välillä.

– Arvelen, että vanhaa siltaa tehtäessä vuonna 1929, väkeä oli työmaalla moninkertainen määrä. Näin on rakentaminen muuttunut.

Vanhasta sillasta oli elokuussa jäljellä puolet ja sitä myöten ohjattiin julkinen liikenne. Puretusta puolikkaasta on verhoilukivet säilytetty ja numeroitu, jotta ne voidaan kiinnittää aikanaan uuteen siltaan.

Siltapuolikkaan purku sujui suunnitelmien mukaan. Iskuvasaran irrottamat kivet kopsahelivat työtasolle, joka on tehty paksusta hirrestä.

Kun työtasoa paalutettiin, Tammerkoski ei pauhannut vaan uoma kuivattiin. Samaan aikaan kuivaa koskea käytettiin hyväksi väliaikaisen kevyen sillan rakentamisessa. Sekin paalutettiin kun ”veet Tammerkoskessa kuohuneet ei”.

Rakennusmies Janne Lilius on Hämeensillan pääurakoitsijan YIT-infran ainoa vakituinen työntekijä siltatyömaalla.

Hämeensillan uudelleenrakentamisen ajaksi kosken yli on rakennettu väliaikainen kevyen liikenteen silta.

– Kosken pohjasta löytyi polkupyöriä, puhelimia ja muuta rojua, joka kerättiin pois. Taisipa joukossa olla mikroaaltouunikin.

Lilius asuu Ikaalisissa maaseudun rauhassa, kuten hän itse asian ilmaisee. Työmatkaa omalla autolla tulee 50 kilometriä suuntaansa.

Hämeensilta ei ole Liliukselle ensimmäinen infrakohde Tampereen keskustassa. Hän työskenteli jo lähellä sijaitsevalla tunnelityömaalla pari vuotta sitten.

– Tosin minä vain käväisin tunnelissa. Yleensä työmaa oli tunnelin ulkopuolella, hän tarkentaa.

Lilius kävi alun perin ammattikoulun metallipuolen, mutta päätyi sitten oppisopimuksella rakennuksille. Hämeensillan työmaalla hänen on määrä viihtyä vielä reilu vuosi: sillan valmistuminen on merkitty lokakuulle 2019.

Enemmän rautaa

Loppukesän auringossa raudoittivat uuden sillan anturoita **Petri Hämäläinen** ja **Perttu Paso**. Harjaterästä näyttää oppoavan anturaan kunnioitettavat määrät.

– Entisen sillan betonissa oli paljon vähemmän rautaa. Eikä se ollut harja- vaan pyöröterästä. Silti se kesti melkein 90 vuotta. Kai tämä kestää nyt sitten 150 vuotta, Hämäläisen arvioi.

Raudoitus P. Rintala Oy:n kirjoissa olevat miehet aikovat saada anturan alapinnan raudoitettua päivässä. Seuraavalla viikolla on vuorossa yläpinta.

Perttu Paso on vasta neljättä päivää Rintalan palveluksessa. Hänen mielestään sillan raudoitus on lähtenyt hyvin käyntiin. Petri Hämäläinen puolestaan on varsinaista raudoittajasukua. Velipoika häirii samalla siltatyömaalla ja poikien äitikin raudoitti.

Mennyt kuuma kesä koetteli raudoittajien kestävyyttä.

– Se on oikein mitattu, että kovassa auringonpahteessa harjateräs kuumenee 50–60 asteeseen. Sen päällä melkein kananmuna paistuisi. En kuitenkaan vedä hanskoja käsiini, koska paljain käsin työ onnistuu paremmin, urakalla raudoittava Hämäläinen sanoo ja esittelee mustia käsiään.

Anturoiden päältä lähtee sillan kaarirakenne. Vanha kaari on sahatu siististi puolesta välistä poikki. Vielä paikallaan oleva sillankaaren puolikas on tuettu varmuuden vuoksi väliaikaisin kannattimin, vaikka asiantuntijoiden mukaan ilman niitäkin sillanpuolikas kestäisi lyhyen loppuikänsä.

Genova sai mietteliäksi

Muutama päivä ennen kuin Rakentaja-lehti vieraili Hämeensillan työmaalla, Italiasta oli saatu surullisia

Raudoittajat Perttu Paso (vas.) ja Petri Hämäläinen kiinnittävät harjaterästä anturoihin.

uutisia. Genovassa oli pitkä maantiesilta romahtanut. Kymmenet ihmiset olivat hautautuneet betoniromun alle ja kuolleet.

– Kieltämättä se hätkähdytti sillanrakentajaa, tapaillee sanojaan YIT-infran työmaapäällikkö **Jari Humalajoki**, jonka vastuulla on Hämeensillan rakentaminen.

– Mutta meillä tehdään erilaisia siltoja kuin Italiassa. Kyllä minä nukun yöni rauhassa, tämä kestää.

Hämeensilta oli mennyt jo huo-

noon kuntoon. Siinä oli pahoja rapautumia sekä pitkiä, leveitä ja syviä halkeamia. Ruostunutta raudoitusta oli jo näkyvissä.

– Vaihtoehto olisi ollut korjaaminen. Rapautunut betoni olisi piikattu pois, raudoitusta olisi ruoste-suojattu ja uutta betonia olisi ruiskutettu vanhan päälle. Näin sillan ikää olisi pystytty jatkamaan parikymmentä vuotta, Tampereen kaupungin rakennuttamispäällikkö **Petri Kantola** kertoo.

– Lopulta päätimme kuitenkin purkaa vanhan ja tehdä uuden, samanlaisen. Museoväkemme oli sitä mieltä, että kansallismaisemassa sijaitseva silta pysyköön entisen näköisenä.

Uuden sillan kustannusarvio on 5 miljoonaa euroa. Sillan tunnusmerkit, **Väinö Aaltosen** veistokset, ovat kunnostettavina ja palaavat paikoilleen kunhan silta on valmis. Lopputuloksesta ei kuulemma pysty arvaamaan, että silta on uusi. ■

Kimolan kanavan sulkualueella tehdään pengerrystöitä.

Suomen ainoa venetunneli avataan ensi vuonna

Kimolan vanhaan uittokanavaan tehdään Suomen ensimmäistä huvivenetunnelia.

Jukka Nissinen

Kreatan pääluottamusmies **Jarmo Rahunen** löytyy näillä näkymin Kimolan kanavan työmaalta ensi vuoden joulukuuhun asti. Kanavanteko ei ole ihan jokapäiväistä puuhaa, Rahuselle Kimola on vasta toinen kanavatyömaa.

– Olen aikaisemmin ollut Kirkkotaipaaleen työmaalla Ristiinassa. Se tehtiin kuivatyönä, verhoiltiin louheella ja aseteltiin vanhat kivet paikalleen. Tämä työmaa vaikuttaa mielenkiintoiselta, mutta sitä pitää kysyä uudelleen kun olen pyörinyt täällä vuoden päivät, Rahunen murjaisee.

Rahusella oli elokuun lopussa työn alla alavirran odotuslaiturille menevän tiepohjan teko. Samaan aikaan sulun kohdalla tehdään pengerrysten räjäytystöitä. Jatkossa myöskin kanava-alueella tehdään turvapengerryksiä. Uittokanavaa 1960-luvulla rakennettaessa pengerryksiä ei tehty tarpeeksi, mistä syystä pahoja maansortumia jouduttiin paikkaamaan jälkikäteen.

Työmaan 3D-mallinnus on hävittänyt merkkikepit työmaalta kokonaan.

– Tämän koneen GPS toimii satelliitin avulla, joten se ei tarvitse tukiasemaa. Mittamies lähettää meille ohjelmalla etänä kuvat siitä minkälaista pitäisi ruveta tulemaan. Tämä on helpottanut paljon työntekoa.

Rahunen on tehnyt töitä 3D-mallituksen avulla jo 7 vuoden ajan. Mittamiehen työskentelyä 3D auttaa vielä enemmän. Mittojen määrittäminen ei välttämättä vaadi edes työmaalla käyntiä.

Rahusen kortteeri sijaitsee reilun 10 kilometrin päässä Jaalassa.

– Pyrimme tekemään nelipäiväistä työviikkoa, mutta kaikilla työmailla se ei onnistu.

Etäisimmät työmaat Rahusella on ollut pääkaupunkiseudun lisäksi Tampereella ja Toijalassa.

– Viime vuodet olen pyörinyt täällä Kouvolan ympäristöstä.

Verokortti 25 vuotta samalla työnantajalla

Jarmo Rahunen on tehnyt maanrakennustöitä vuodesta 1990 lähtien. Rahunen on viihtynyt samalla työnantajalla jo neljännesvuosisadan

Jarmo Rahunen on toista kertaa kanavatyömaalla.

Tässä syntyy tieura Kimolan kanavan alapuoliselle odotuslaiturille.

ajan. Työnantaja palkitsi pitkän työuran ylimääräisellä lomaviikolla.

– Tulin vuonna 1993 Kesälahden Maansiirrolle töihin ja siitä lähtien olen ollut samassa työpaikassa.

Traktoreiden kanssa puuhastelu toi Rahusen maanrakennushommiin. Nykyisin huoltotyöt hoituvat usein konesopimusten voimin. Kreatella on myös oma huoltoyksikkö Tuusulassa.

– Kesälahden Maansiirron aikaan olin itsekin välillä remonttimiehenä. 1990-luvulla kuskeja olisi pitänyt pistää pakkolomalle. Ilmoitimme, että voimme itse hypätä rasvamonttuun remonttia tekemään. Vanhemmat kuskit saivat silloin ajella työmailla.

Rahunen on ihan tyytyväinen keväällä tehtyyn tessiin.

– Palkkasenttejä olisi tietenkin saanut tulla enemmän. Matkatöiden

korvauksiin olisi hyvä saada korjausta, Rahunen muistuttaa maanrakentajille tutusta epäkohdasta.

Pääläluottamusmiehen pestillä Rahunen on ollut vuodesta 1990-luvun puolivälistä lähtien. Luottamusmiehen työ sujuu yleensä omalla painollaan, mutta muutaman vuoden takaisen yritysfuusioiden aikana oli enemmän pohtimista, lähinnä matkustuskäytäntöjen yhdenmukaistamisen osalta.

Jarmo Rahunen on Kiteen maa- ja vesirakennusosasto 032:n jäsen. Osastossa on vajaat 70 jäsentä, joista A-maksavia lähes 50 henkeä. Rahusen mukaan osastossa on ollut välillä puhetta voimien yhdistämisestä Joensuun maansiirto-osaston kanssa, mutta tällä hetkellä osastoilla ei ole mitään varsinaista yhdistymishanketta käynnissä. ■

Huviveneellä Heinolasta Kuusankoskelle

KIMOLAN UITTOKANAVA kunnostetaan veneilykäyttöön. Siitä tulee Suomen ensimmäinen tunnelissa kulkeva veneuoma. Kalliotunnelin pituus on 70 metriä.

Kanava mahdollistaa veneilyyhteyden Iitin Pyhäjärven ja Päijänteen välillä. Käytännössä uutta veneilyreittoa tulee Päijänteen vesistön jatkeeksi reilun 20 kilometrin verran, sillä Kuusankosken Voikkaalla matka tyssä voimalapatoon. Sonnanjoen voimalapato estää veneilyn Mäntyharjun suuntaan.

Kanavahankkeen budjetti on vajaat 21 miljoonaa euroa. Valtion osuus on 14 miljoonaa euroa, lopun maksavat Kouvola, Iitti ja Heinola. Rakennustyöt aloitettiin heinäkuun lopulla ja urakan pitäisi valmistua vuoden 2019 loppuun mennessä. Sulku- ja kanava-alueen urakoi Kreate, Destia rakentaa sillat.

Nykyinen kanava ruopataan ja levennetään 5,5 kilometrin matkalta ja siihen tehdään veneliikenteen vaatimat eroosiosuojaukset. Tunnelin yläkanavan puolella sijaitseva nip-

punosturi rakenteineen puretaan ja tilalle tulee 12 metriä korkea kanavasulku. Se on Suomen toiseksi korkein sulku, korkein on Saimaan kanavan 12,4-metrinen Mälkiän sulku.

Sulku- ja tunnelityömaalle rakennetaan ylikuljettava pato, jolloin sulkurakenne ja tunneli voidaan tehdä kuivatyönä. Sulkuosan reunoilla on menossa avolouhintavaihe. Työpadot ovat lähes valmiit ja seuraavaksi tehdään kanavaan tulevat työaikaiset vastapenkereet. Kanavan reunojen massiiviset kevennysleikkaukset tehdään väylän leventämisen, eroosiosuojauksien ja veneilyturvallisuuden varmistamiseksi.

70 metriä pitkä kalliotunneliosuus levennetään ja korotetaan, alikulkukorkeus on 4 metriä. Kanavan leveydeksi tulee koko matkalta 12 metriä ja harausvyödyeksi 2,4 metriä. Kanavaväylän kulkusyvyyden on 1,5 metriä. Alakanavan puolelle rakennetaan 80-metrinen ja yläkanavan puolelle 50 metriä pitkä odotuslaituri. Kanava-alueelle rakennetaan 2 siltaa. ■

TULEVAISUUS TÄNÄÄN
6.10.2018

Painavaa puhetta työstä ja sen muutoksesta.

Mieleenpainuvia kohtaamisia.

Tiukkaa asiaa hyvinvointiyhteiskunnan murroksesta.

Kiehtovia keskusteluja.

Tule kuulemaan kotimaisia ja kansainvälisiä näkökulmia työelämän polttaviin aiheisiin.

Tapahtuma on kaikille avoin ja maksuton.

Keskustelijoina mm.

Owen Jones, Esko Valtaoja, Sirpa Pietikäinen, Pirjo Nuotio, Niina Lahtinen, Anu Partanen, Katri Saarikivi ja Roni Back.

6.10.2018 klo 9–16

Paasitorni, Paasivuorenkatu 5 A, Helsinki

#tulevaisuustänään | tulevaisuustanaan.fi

SAK Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö

Päyhteistyökumppanit

POLKKY 50

Järjestäjä

Rukapalvelu Oy
Rukankyläntie 13
93830 Rukatunturi
010 2710 500
safarihouse@rukapalvelu.fi
www.rukapalvelu.fi

Rukan rakentajatapahtuma

Rukalla alan toimijat kokoontuvat yhteen verkostoitumisen ja ajankohtaisten asioiden päivittämisen merkeissä. Tapahtumassa yhdistetään huvi ja hyöty sekä pidetään hauskaa.

- > Seminaareja ajankohtaisista asioista
- > Tavarantoimittajien tuote-esittelyä
- > Tutustumiskäyntejä paikallisiin yrityksiin
- > Ohjelmalveluja ja saunaelämyksiä
- > Verkostoitumisillallinen eräleirissä

TARKEMPI OHJELMA

WWW.RUKAPALVELU.FI/RUKANRUSKARAKSA

Näytteilleasettajat

Kiilto Oy | Pukkila | Carelia-Upofloor | Teknos
RTV Koneosasto | Oy C.E. Lindgren Ab | Festool | Tikkurila
Sika Finland | Paroc | Renta | Smile | Tammiholma

VARAA NYT >

events.rukapalvelu.fi/ruskaraksa2018

Kotiranta ja Morran.

Morran-husky poseeraa Instagramissa

Johan Kotiranta jakaa koiransa puuhastelut yli 500 ihmisen kanssa.

Johanna Hellsten

Rakennusalan työntekijöistä tupaamaan ajattelemaan, että he eivät olisi kiinnostuneita modernista teknologiasta ja että he jättäisivät tietokoneet sun muut häppäkkeet omaan arvoonsa. Tämähän ei tietenkään pidä paikkaansa. Yhä useamalla työmaalla työsuojeluvälineet tekevät TR-mittaukset joko kännykällä tai tabletilla ja elementtiporukat tarkastelevat hommiaan 3D-mallista.

Oleennaista on kuitenkin myös viihde ja sosiaaliset suhteet. Yksi esimerkki tästä on Instagram-koira **Morranthehusky**, YIT Talon yritys-kohtaisen työsuojeluvälineiden, **Johan Kotirannan** koira, joka poseeraa somessa kuin ammatikseen.

Morran eli Mörkö

Kirkkonummen Veikkolassa on talo, jonka pihalle tullessa vieraan ottaa

vastaan ensin kumea, lyhyt haukku ja sen jälkeen terävämpi räksytys. Siellä siperianhusky Morran ja borderterrieri **Paavo** kertovat isäntävälle, että vieraita on tulossa. Morran ottaa haastattelijan lämpimästi vastaan.

– Morran on ensimmäinen henkilökohtaisesti omistamani koira. Exällä oli koira ja nykyisellä puolisoilla oli tämä Paavo-koira valmiina. 9-vuotias Paavo on ollut jo pidempään elämässäni mukana ja Morran nyt 2,5 vuotta, Kotiranta kertoo.

Miksi juuri husky?

– Paavo hyytyi rullaluistelulenkillä ja mietin, mikä rotu jaksaisi paremmin mukana. Katselin varmaan pari vuotta huskyjä, ennen kuin löytyi sopiva. Jos liikun polkupyörällä, pienempi nostetaan koriin ja husky vetää.

Morran on ruotsia ja tarkoittaa suomeksi mörköä ja nimenomaisesti Muumipeikko-kirjoissa pelottelevaa mörköä. Kotirannan perhe on suomenruotsalainen ja hänen poikansa pelkäsi pienenä kovasti Morrania. Kun huskyn pentu tuli kotiin, mietti Kotiranta sille sopivaa nimeä.

– Tuli mieleen se Mörkö ja ajattelin, että mikä olisikaan paras tapa osoittaa pojalleni, että kaikki möröt eivät ole pelottavia.

Instadogs

Kotiranta on itse Instagramissa nimerkillä **greenboyfin**. Kun Morran oli vuoden ikäinen, Kotiranta huomasi, että Instagramissa tuli hirveästi vastaan kiinnostavia koirien tilejä.

– Ajattelin, että on helpompi seurata muita koiria, jos luo omalleen käyttäjätilin. Laitan sinne kuvia välillä pidemmällä välillä, kun en muista kuvata ja välillä tulee kuvattua tiheämmin. Siinä kun itse selaillee Instaa ja tuo tuossa makaa tai istuu seurassa, on helppo napata kuva.

– Tykkään kuvata Morrania kun se nukkuu husky-tyylillä, tassut ylöspäin kattoa kohti. Ei tosin viitsi ihan jokaista sellaista kuvaa julkaista. Morran pysyy kyllä ihan nättisti hereilläkin paikallaan poseeraamassa.

Morranilla oli haastatteluhetken mennessä Instagramissa 178 julkaisua ja huomattavasti enemmän seuraajia kuin isännällään.

– Toiset koirat seuraavat Morrania, Kotiranta naurahtaa.

Sekä Morran että Kotiranta seuraavat tietysti myös Rakennusliittoa Instassa. Muuten Kotiranta seuraa lähinnä läheisiä ystäviään ja muutamia julkkiksia.

– Minulle Insta on aika puhtaasti hupia.

Kovaa menoä

Huskyt ovat itsenäisiä koiria. Morranilla on tapana pinkaista karkuun, jos tilaisuus tulee.

– Meillä on käytössä Petsafen näkymätön aita. Morranilla on kaulassa punainen panta, jossa on 6 voltin paristo. Tontti on rajattu sähköisellä näkymättömällä aidalla. Panta alkaa ensin piipata, jos koira yrittää ylittää näkymättömän rajan. Jos piippausta ei usko, panta antaa pienen sähköiskun, Kotiranta kertoo.

Morran muistaa jo hyvin pelkää piippauksesta, eikä se pelkää pannan laittoja, vaan tulee itse luokse, kun panta otetaan esiin. Koira tietää, että sen kanssa saa juoksennella kotipihalla vapaana.

– Mutta heti kun pannasta lop-

Kunnon luut ovat koiran herkkua.

puu patteri, se lähtee kovaa tuosta mäkeä ylös ja painuu metsään. Tulee sitten toisesta suunnasta parin tunnin päästä takaisin aivan nääntyneenä. Pisin aika, mitä se on ollut omilla teillään, oli 4,5 tuntia. Siinä vaiheessa panin Veikkolan facebook-ryhmään kyselyä, että onko joku nähnyt Morrana, Kotiranta muistelee.

Ryhmässä kerrottiin susihavainnosta 600 metrin päässä Kotirannan talolta.

– Totesin, että ei se varmaan susi ole vaan se on Morrana. Pidemmältä katsottuna, kun se on siellä pellolla löntystellyt vähän häntä koipien välissä, se näyttää ihan sudelta.

Harrastuksiin mukaan

– Husky vaatii päivässä liikuntaa 5–10 kilometriä. Morrana ei ihan niin paljon vaadi, varsinkaan nyt kun Suomea koettelee helle. Se viihtyy paremmin täällä sisällä, missä on viilennys, Kotiranta kertoo.

Karkailua lukuun ottamatta huskyt ovat leppoisia koiria.

– En ole edes hirveästi kouluttanut Morrana. Se on oppinut paljon tekemällä Paavon perässä. Kun esimerkiksi Paavolle pukee jotain, saman saattoi tehdä Morranelle. Se katsoo mallia pienemmältä.

Jotkin asiat tulevat huskyillä verenperintönä. Yksi sellainen on vetäminen.

– Kun panin sille vetovaljaat päälle, se lähti heti juoksemaan. Sen näkee, että vetohomma on niillä veressä.

Morranailla on kahdet valjaat. Tavalliset, joiden kanssa käydään pyörä- tai rullaluistinlenkillä ja toiset retkeilyvaljaat, joiden avulla se kuljettaa retkillä omat ja Paavon ruoat.

Husky on melkoinen pinkoja. GPS-mittauksen mukaan Morrana paineli yhdellä pyörälenkillä 36 kilometriä tunnissa parhaimmassa vauhdissa. Juoksulenkkeilijä ei pyysisi koiran perässä.

Morrana tulee hyvin toimeen toisten koirien kanssa. Pienempi Paavon sijaan räksyttää joka ikiselle koiralle innostaen myös isompaansa.

– Morrana on erittäin sosiaalinen koiria. Koiria kuin koiria, kunhan se pääsee haistamaan, niin ei tule räyhäämistä. Naapurustossa on paljon koiria. Yhdellä on belgianpainajainen, toisella bernhardilainen, isoja koiria monella. Lenkeillä törmätään. Valitettavasti täällä Veikkolassa ei ole koirapuistoa. Puisto olisi hyvä, koska silloin Morrana pääsisi juoksemaan enemmän vapaana ja vetämään omaan tahtiinsa.

Huskyt ovat melko terve rotu. Niiden keskimääräinen elinikäkin on isolle koiralle korkea, 10–15 vuotta.

– Niillä ei ole hirveästi mitään perinnöllisiä sairauksia.

Morrana on nirso syöjä. Jos sille yrittää tarjota maksalaatikkoa kahdena peräkkäisenä päivänä, jää laatikko toisena päivänä syömättä.

– Luita se jaksaa nakerrella iloisesti ja raaka liha menee niin että heilahtaa. Perheen ruuista se myös syö mielellään jämat.

Ja varastelee,

– Jos poikani on vienyt huoneeseensa ruokaa, jättänyt oven auki ja mennyt käymään itse jossain, on lautanen tyhjä, kun hän palaa takaisin. ■

Seuraa Morrana Instagramissa @morranahehusky ja Rakennusliittoa @rakennusliitto.

#RLkoulutus
Rakennusliitto

Hae NYT syksyn kursseille

LUOTTAMUSHENKILÖKOULUTUSTA

8.–9.10. Yhteismieskoulutus, Kuopio

8.–10.10. Luottamushenkilöiden peruskurssi, osa 1, Kuopio

29.–30.10. Luottamushenkilöiden peruskurssi, osa 2, Kuopio

Hakemukset viimeistään 17.9.2018

5.–6.11. Yhteismieskoulutus, Turku

5.–7.11. Luottamushenkilöiden peruskurssi, osa 1, Turku

26.–27.11. Luottamushenkilöiden peruskurssi, osa 2, Turku

Hakemukset viimeistään 12.10.2018

JÄRJESTÖKOULUTUSTA

27.–28.10. Toimiva ammattiosasto 2, Tampere

Hakemukset viimeistään 5.10.2018

TSEKKA KOULUTUSTARJONTA

rakennusliitto.fi/koulutus

KYSY KOULUTUKSISTA

koulutus@rakennusliitto.fi

puh. 020 774 3076

SEURAA SOMESSA

#RLkoulutus

Superin rastilla testattiin läheisyystaitoja.

Taas mentiin Raksan ja Superin kesken

Raksanuorten toimintarastilla sahattiin, naulattiin ja ruuvattiin.

SuPerRaksapäivät toivat Espoon Hotelli Korpilampeen 150 nuorta ay-aktiivia.

Johanna Hellsten

Joka toinen vuosi järjestettävät SuPerRaksapäivät kokoavat yhteen 75 Raksanuorta ja saman verran Sunuja, eli Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPerin nuoria. Tapahtuma on joka kerta suosittu, eivätkä kaikki halukkaat ole aina edes mahtuneet mukaan. Päivien tarkoituksena on pohtia yhteistyössä edunvalvonta-asioita, ay-jäsenyyttä, työelämän hyviä ja huonoja puolia ja tietysti pitää hauskaa.

Espoossa sijaitseva hotelli Korpilampi, jonka moni muistaa vuodelta 1977 talouspoliittisesta Korpilampi-seminaarista, jonne tuolloinen pääministeri **Kalevi Sorsa** kutsui etujärjestöjen ja puolueiden eliitin pohtimaan Suomen suuntaa, toimi tapahtumapaikkana jo toista kertaa SuPerRaksan yhteydessä.

Koulutuksen uudistus huoletti

Yhteisen avaustilaisuuden jälkeen porukat jakaantuivat kuulemaan oman ammattialansa ajankohtaisia asioita. Rakennusliiton nuorilla päälimmäisenä huolena vaikutti olevan

ammattikoulu-uudistus. Väkeä askarrutti uuden järjestelmän toimivuus; kuinka löydetään riittävästi aikaa alalle tulevien opiskelijoiden ohjaamiseen ja toisaalta, miten työmaalla voidaan varmistaa, että sinne tulevat oppilaat ovat riittävän motivoituneita oppimaan kokeneemiltaan.

Rakennusliiton oppilaitostiedotaja **Anniina Kangas** rauhoitteli porukan mieltä.

– Rakennusliitto tekee yhteistyötä ammattioppilaitosten opettajien kanssa. Heillä on paras tieto oppilaistaan. Ja jos joku ei selkeästi pärjää tai halua oppia, ottakaa yhteys opettajaan, Kangas totesi.

Timo Hautamäki kehui NCC:n käytäntöä oppilaiden ohjaajien palkitsemisessa.

– NCC maksaa 5 euroa ylimääräistä per tunti työpaikkaohjaajalle, hän kertoi.

Käytäntöä pidettiin hyvänä, sillä kun tehdään urakkaa, on harvalla halua alkaa opettaa vasta-alkajaa, ellei korvauksesta ole sovittu.

Toinen puhetta nostattanut aihepiiri liittyi uuden tessin sairauspoissaolojen omailmoitussääntöön; 3 päivää saa normaalisti olla pois omalla ilmoituksella. Osassa yrityksissä ei ole otettu järjestelmää käyttöön tessin pakottavuudesta huolimatta.

Kangas muistutti nuoria myös tulevasta liittokokouksesta. Käsien noston perusteella noin kymmenkunta on jo päättänyt pyrkiä ehdolle liittokokousedustajaksi.

– Muistakaa, että liiton seuraavan 4 vuoden linjaukset tehdään liittokokouksessa. Se on liiton tärkein tilaisuus. Olisi tärkeää, että nuoria olisi mukana. Liiton pitää näyttää jäseniltään, Kangas muistutti todeten samalla, että liiton työntekijät neuvovat, mikäli apuja tarvitaan ehdokkaaksi ilmoittautumisessa.

Rasteilla taitoja ja tietoja

Molemmat ammattiliitot olivat valmisteille hotellin sisä- ja ulkotiloihin erilaisia rasteja. Väki jaettiin sekajoukkueisiin suorittamaan tehtäviä naulaa ja sahaa -hommista elvytykseen, kuvaelmiin, yhdenvertaisuuden ja opiskelijoiden ohjaamisen pohtimiseen sekä jäsenhankinnan dilemmaan ratkaisemiseen.

Iso osa nuorista koki nykyisessä työpaikassaan kohtelun yhdenvertaiseksi. Kuitenkin 30 prosenttia oli havainnut työssään syrjintää liittyen esimerkiksi ikään, sukupuoleen tai palkkaan. Nuorten mukaan yhdenvertaisuutta voitaisiin parantaa lisäämällä työyhteisöjen avoimuutta. Nuoret olivat ammattiyhteistyön muodosta riippumatta.

Nuoret pitivät opiskelijoita työpaikalla mahdollisuutena, eivät uhkana. Tärkeänä pidettiin sekä opiskelijan että ohjaajan motivoituneisuutta; silloin saadaan hyviä tuloksia. Olennaista on, että työpaikkaohjaajalla on käytettävissään riittävästi aikaa ja kärsivällisyyttä opettavan ohjaamiseen. Nuori ei välttämättä omaksu asioita ensimmäisellä näytämällä, vaan tarvitsee tilaa ja aikaa omaksuakseen uudet asiat.

Nuoret kokivat, että he pääsevät liitossa vaikuttamaan asioihinsa sekä neuvottelemaan etuuksistaan ja oikeuksistaan. Liitto koettiin laajana tukiverkkona, joka tukee, kun sitä tarvitsee. Tämä toteutuu vain, jos liitot ovat vahvoja ja uskottavia. Sen säilyttämiseksi tarvitaan myös uusia jäseniä.

Toimintarasteilla parhaat saivat myös palkintoja. Rakennusliiton sahaa-naulaa-ruuvaa -rastin parhaan ajan teki **Pyty Kasurinen**, nopeat 31 sekuntia. Kasurinen palkittiin Teboilin lahjakortilla sekä keräilyharvinaisuudella, Rakennusliitto-pelikorteilla. Joukkue, jossa Kasurinen oli, oli myös kokonaisuudessaan nopein. Ryhmän jäsenet saivat Raksanuoret-pipot.

SuNujen ensiapurastilta palkittiin kuvien perusteella parhaat heittäytymiset, kaiken kaikkiaan 31 itsensä kuvasta tunnistanutta sai käydä hakemassa itselleen palkinnon.

Lopuksi palkittiin vielä instakisan 4 voittajaa. He pääsivät ilmaiselle Eckerö Linen risteilylle.

Takaisin Kuopioon

Yllätysnakki ryhmänjohtajana osui Joensuussa asuvaan **Marko Rissanen**

Koko raksan porukka läheisissä tunnelmissa.

Marko Rissanen joutui tai pääsi yllätyksekseen ryhmänjohtajaksi.

Anniina Havasto-Stewartia kiinnostavat luottamustehtävät.

seen. Hän joutui viime hetkellä talkoisiin mukaan. Miten Joensuussa sujuu?

– Joensuussa kyllä rakennetaan, mutta olen muuttamassa takaisin synnyinkaupunkiini Kuopioon. Tähän asti olen ollut töissä YIT:llä, talonrakennuspuolella, Rissanen kertoo.

Rissanen muistelee lähteneensä Raksanuorten puuhiin viitisen vuotta sitten.

– Ensimmäinen tapahtuma taisi olla Tampereen splätis-turnaus. Minut houkutteli mukaan kaveri, joka oli samassa firmassa töissä. Olen yrittänyt osallistua erilaisiin tilaisuuksiin aina kun pääsen, Rissanen sanoo.

Rissanen veti yhtä rasteja suorittaneista joukkueista.

– Olen sellainen opaskoira.

Hän oli ensimmäistä kertaa mukana Super Raksapäivillä.

– Odotan täältä hauskanpitoa ja kavereiden näkemistä.

Kolme maalarisiskosta

Maalariopiskelija **Anniina Havasto-Stewart** oli myös ensimmäistä kertaa mukana SuPerRaksassa. Hän opiskelee nyt toista vuotta Stadin ammattiopistossa.

– Maalariopintoihin veti kiinnostus käsillä tekemiseen. Siihen, että

näkee työnsä jäljen, Havasto-Stewart kertoi.

Vaikka hän sanoo, että kyseessä ei ole sukuvika, ovat hänen 2 kolmoissartaan myös maalareita.

Havasto-Stewart on pitänyt opinnoistaan. Maalauspuolella varsinaiset työt alkoivat jo ihan opintojen alussa.

– Aika vähän ollut teoriaa, enemmän käytäntöä. Se on hyvä.

Havasto-Stewart liittyi Rakennusliittoon heti opintojen alussa. Samalla hän liittyi Raksanuorten Facebook-ryhmään saadakseen ajankohdasta informaatiota.

– Olin kevättalvella mukana tapahtumassa ensimmäistä kertaa, kun Tahkovoorella oli toiminnasuunnitelupäivät. Siellä oli tosi mukavaa porukkaa. En tuntenut ketään ennestään, Havasto-Stewart kertoi.

Hän on kiinnostunut myös toimimisesta luottamustehtävissä valmistumisen jälkeen ja arvelee lähtevänsä myös järjestämään Raksanuorten tapahtumia hiukan myöhemmin.

Minkälaisia maalaushommia nuori nainen haluaisi valmistuttuaan tehdä?

– Ei ihan pelkkää koristemaalausta eikä ihan uudisrakentamista. Remontointikohteet voisivat olla kiinnostavia. ■

Elvytystaidot ovat tarpeen molempien ammattialojen hommissa.

Rastilla mentiin sokkona.

Pyssyt paukkuivat Lapissa

Lapin Raksaseikkalu 2018 vei porukan ampumaan, pelaamaan mölkkyä ja ajamaan fatbikeilla.

Johanna Hellsten

Meteli oli korviahuumaava, kun 6 raksalaista paukutteli menemään.

Ysimillisen rekyyli on leppoisaa, kun luoti lähtee kohti maali-
taulua. Ympärillä paukkuu ja
savu nousee, hylsyt sinkoilevat il-
massa. Toramon ampuma-alueella,
jota Rovaniemen reserviläiset hal-
linnoivat, on meneillään Lapin Rak-
saseikkailu 2018. 18 Rakennusliiton
nuorta ja vanhempaa jäsentä tähtää
ja ampuu.

– Seikkailu järjestettiin nyt tois-
ta kertaa. Viime vuonna olimme
Santapark-urheiluopiston mailla
Seikkailupuisto Huimassa ja fris-
bee-golf-radalla, tapahtuman puu-
hämies, Rakennusliiton hallituksen jä-
sen **Harri Anttila** kertoo.

Tänä vuonna Anttila halusi jär-
jestää jotain ihan erilaista. 10 vuotta
Rovaniemen reserviläisissä toiminut
Anttila sai idean ampumisesta ja
mietti, voisiko porukka yöpyäkin
puolijoukkueteltoissa.

– Se ei onnistunut tällä kerralla,
mutta ensi vuodelle minulla on
suunnitelmia, miten se saadaan on-
nistumaan, Anttila vihjaa.

Raksanuoret ja varttuneemmat raksanuoret seikkailivat Lapissa yhdessä.

Anttila itse on aina ollut metsämies, mutta viime vuosina ampuminen on jäänyt vähälle muiden kiireiden vuoksi.

Tarkkuutta radalla ja maastossa

Ampumaradalla homma alkoi tiukalla turvallisuusohjeistuksella. Lisäksi jokaiselle opetettiin, kuinka ase ladataan. Kaikki radalla tapahtuu tiukkojen turvallisuussääntöjen puitteissa. Niin tehdään kuin käsketään. Ohjaaja huutaa ”suojaa silmät ja korvat”. Kaikki asettavat suojalasit ja kuulosuojaimet paikalleen. Sitten panokset sisään ja ampumaan, kun lupa tulee. Etäisyys maalitau- luista on 25 metriä ja harjoite tehtiin 6 hengen ryhmissä.

Porukassa oli yli puolet sellaisia, jotka ovat ampuneet aiemmin, mutta joukossa oli vasta-alkajiakin. Alun haparoinnin jälkeen hekin innostuivat ja kun kahden kierroksen jälkeen kysyttiin, kuka haluaa vielä lisää, huusivat kaikki JOO.

Yksi kierros oli kilpailu, jonka voittajaksi selvisi **Erno Alanko**. Kakkosena oli Rakennusliiton toimitsija **Niko Seppänen** ja kolmanneksi täräytteli **Niko Piittisjärvi**. Alangon tulos lähenteli 80 pistettä, mutta hän väitti kiven kovaan, ettei harrasta ampumista. Voiko pohjoisen mieheen luottaa?

Ampumisen jälkeen ryhmä koontui ihailemaan mitaleja ja paistamaan makkaraa nuotiopaikalle. Nuotiopaikan ulkopuolella järjestettiin ex tempore mölkkyturnaus, jonka voittajaksi selvisi ylivoimaisesti Rakennusliiton hiukan varttuneempi jäsen **Ilpo Koivuharju**. Toiseksi keilaili **Antti Satta**.

Pienen lepotauon jälkeen väki palasi Santasport-urheiluopistolle, jonka pihalla odottivat fatbiket. Tämä massiivisilla pyörillä varustetut hirmut mahdollistavat pyöräilyn vaikeammassakin metsämaastossa. Ounasvaaran metsiin oli piilotettu 3 rastipaikkaa, joilla 5 hengen ryhmät saivat suorittaa erilaisia tehtäviä.

Reitit eivät olleet helppoja, sillä korkeuserot olivat kohtuullisia ja monessa paikassa kisaajat saivat ajaa nyrkinkokoisten kivien päällä. Täysin ilman haavereitakaan ei selvitty. Parilla osallistujalla on matkasta muistona mustelmia ja nirhaumia, mutta isommilta onnettomuuksilta vältyttiin.

Rasteilla testattiin yhteistyötä muun muassa siten, että yksi ryhmäläinen ohjasi loppuryhmää, jonka silmät oli sidottu, hankalan reitin läpi aikaa vastaan. Toisella rastilla tasapainoitiin nauhalla, joka oli viritetty polven korkeudelle maanpinnasta. Kolmannella testattiin väen suopunginheittotaitoja ja riekonpyyntikykyä.

Voittajaksi selviytyi ryhmä Puupäät, jonka muodostivat **Petteri Ke-**

käläinen, Marko Mylläri, Ukko-Petteri Törmänen, Aleks Kallio ja Niko Seppänen.

Seikkailupäivä päättyi sinne mistä alkoikin, Toramon ampumialueelle. Entisessä sotilaskodissa tarjottiin mainio päivällinen, kunnon lölyt ja hysteeristä naurua *Paska viitsi* -battlen ja *Poliittisesti epäkorrektia* -pelin muodossa.

Ensin jännitti, sitten onnistui

Maalausalan opiskelija **Janika Partala** oli saapunut Rovaniemelle Oulusta asti.

– Huomasin mainoksen tapahtumasta Facebookissa ja lähetin kyselyn järjestäjille, voiko muualtakin päin Suomea tulla. Se sopi. Uudet kokemukset kiinnostivat, Partala kertoo.

Vaikka Partala onkin käynyt paljon Raksanuorten tapahtumissa, oli ampuminen ihan uusi juttu.

– Se oli aluksi aika jännittävää. Hieno kokemus kyllä. Ääni tuntui yllättävän kovalta, kun minulla oli vain korvatulpat, ei kuulosuojaimia. Ja se oli yllättävän raskasta, tulee nopeasti fyysistä rasitusta.

Toinen ampumakierros menikin Partalan mukaan jo selvästi paremmin kuin ensimmäinen. Aseen käsittelyyn oli jo ehtinyt vähän tottua.

Fatbikellakaan Partala ei ole aiemmin ajellut.

– Ajaminen oli aluksi vaikeaa, sillä minulla oli aivan liian suuri vaihde silmässä. Jouduin taluttamaan pyörää ylämäessä. Siinä piti olla koko ajan varovainen, sillä maasto oli kivistä. Yksi ohjaaja näytti myöhemmin minulle, miten vaihteen saa pienemmäksi. Pyörällä ajaminen oli mukavaa ja tapahtuma hyvin järjestetty.

Partala opiskelee nyt toista vuotta maalariksi Haukiputaan ammattiopistossa, joka sijaitsee noin 25 kilometrin päässä Oulusta.

– Aluksi olin aikuispuolella, mutta siirryin sitten nuorispuolelle. Meillä on 8 hengen ryhmä, jossa on

Erno Alanko testaa, onko kaikki kiiltävä oikeaa kultaa.

Janika Partala oli innokkaasti mukana kaikessa touhussa. Harri Anttila oli hankkinut kaikille osallistujille pienet hylsystä tehdyt korut.

todella hyvä yhteishenki. Sillä ei ole väliä, että muut ovat nuorempia kuin minä. Olen tykännyt opinnoista. Joka päivä tulee jotain, mikä kehittää.

Partalan mukaan hänelläkin on sukurasitetta rakennusalalle.

– Haluan käytännön tekemistä.

Olen aiemmin opiskellut muun muassa sosiaalialaa. On ollut vähän sellaista oman alan miettimistä.

Tällä hetkellä Partanen pohtii, suorittaako hän opinnoista vain osatutkintoja. Sellaisia, joista hänelle olisi käytännön hyötyä. ■

Maallinen seminaari, merellinen risteily

Sihdin tamperelainen työsuojeluvaltuutettu Nina Koivumäki osallistui luottamushenkilöseminaariin.

Rakennusliiton luottamusmiesristeily on muuttunut luottamushenkilöseminaariksi ja risteilyksi.

Jukka Nissinen

Rakennusliiton luottamushenkilöseminaari keräsi 250 osallistujaa eri puolilta Suomea Helsinkiin 25. elokuuta. Tes-neuvotteluita vetänyt varapuheenjohtaja **Kyösti Suokas** kertasi aluksi kevään neuvottelujen ongelmakohdat.

– Porukalla päätetyt tavoitteet olivat maltillisia, Suokas totesi alkuperäisistä tavoitteista.

Normaalilla tes-kierroksella parannusehdotuksista ja palkankorotuksesta ei olisi tullut ongelmaa, mutta nyt kantona kaskessa oli työnantajien itselleen luoma Suomen malli. Työnantajaleiri onnistui koordinoimaan omat neuvottelunsa niin hyvin, että yksikään ammattiliitto ei onnistunut neuvottelemaan omaa sopimustaan rauhassa. Teollisuusliiton ensimmäisenä tekemä tes-sopimus määritteli myös muiden liittojen palkankorotusvaran.

Rakennusliiton neuvotteluissa kaiheri vielä aikaisempi kiky-sopimus, johon liitto ei lähtenyt mukaan. Erityisesti rakennustuotteen työnantajat halusivat saada samat heikennykset mukaan uuteen sopimukseen.

Neuvottelupainetta luotiin keväällä ylityökiellolla. Se puri hyvin,

sillä poikkeuslupapyyntöjä tuli tavallista enemmän. Poikkeuslupia ei yleensä anneta.

– Isännillä oli taktiikkana odottaa meidän lakkovaroitusta, jolloin olisimme joutuneet valtakunnansovittelijalle. Sovittelijan oletettiin juntaavan meille saman sopimuksen kuin muillekin, Suokas sanoi.

Valtakunnansovittelija **Minna Helle** siirtyi keskellä kahinaa Teknologiateollisuuden työmarkkinajohtajaksi, joten työnantajien peliliikkeiden takan oli selvästikin sisäpiiritietoa.

Tilanne johti lopulta siihen, että työnantajat uhkasivat työsululla, joka oli viimeksi ollut käytössä 1980-lvulla.

– Työnantajat olettivat, että meillä ei riitä ruutia ja joutuisimme antamaan jossain vaiheessa periksi. Me taas uskoimme, että isännillä ei riitä rontti sulun julistamiseen, Suokas totesi.

Tässä vaiheessa neuvottelut saivat vauhtia, sillä työnantajapuolella säikähdettiin sulun mahdollisia taloudellisia vaikutuksia. Rakennusliiton kannalta ongelmaksi nousi mahdollisen sulun kohdistaminen vain

ammattiliiton jäseniin.

– Jos sulkua olisi alkanut, valtaosa työmaista olisi ollut kokonaan kiinni ja osassa työt olisivat jatkuneet. Työnantajaleiri olisi mennyt myös aivan sekaisin. Välillä on tapeltava. Toivottavasti vastapuoli muistaa tämän rähinän vähän aikaa.

Omallalla ilmoituksella sairaslomalle

Lopputulos oli Suokkaan mielestä kuitenkin sopimisen arvoinen. Palkankorotukset olivat ihan siedettäviä ja erityisesti lyhyiden sairaslomien pitäminen ilman lääkärintodistusta helpottui merkittävästi.

– Sairaslomien omailmoitusmenettely on ollut aikaisemmin yrityksissä paikallisen sopimisen takana, neuvottelupäällikkö **Kimmo Palonen** huomautti.

Nyt sairasloman aloittaminen ilman lääkärintodistusta on sovittava kaikissa yrityksissä. Sopimus on hyvä tehdä kirjallisesti.

– Jos asiaa ei sovita erikseen, työntekijän on ilmoitettava sairauspoissaolostaan ennen työvuoron alkua työnantajan edustajalle. Työnantajalla on perustellusta syystä oi-

Rakennusliiton neuvottelupäällikkö Kimmo Palonen oli tyytyväinen tessiin kirjatusta sairausloman omailmoitusjärjestelmästä.

keus vaatia lääkärintodistusta. Alle 10-vuotiaan lapsen sairaustapauksissa tämä ei ole automaattisesti voimassa.

Toisena tärkeänä uudistuksena Palonen piti sairausajan karenssin työssäoloehdon lyhentymistä puoleen vuoteen.

– Rakennustuotepuolen miehenä on sanottava, että tämä tes-kierros oli hyvä, Parman Forssan yksikön pääluottamusmies **Mikko Syhlman** totesi.

– Nyt selvisi miksi kannattaa kuulua Rakennusliittoon. Yhtäkään työnantajien heikennysesityksistä ei tullut tessiin. Olimme 4 päivää lakossa ja meidän porukamme tietää, että meillä on vahva liitto takana. Tämä oli parasta mainosta nuorille työntekijöille mitä voi olla.

Tamperelainen YIT:n alueyksikön työsuojeluvaltuutettu Jussi Sakari komppasi Syhlmania.

– Meillä oli tiivis rintama. Olimme tyytyväisiä lopputulokseen, kun tiesimme mitä siellä oli tarjolla.

Suokkaan mukaan yhtään heikennystä ei pidä ottaa tesseihin.

– Rakennusalan palkat ovat niin hyviä, että niillä pystyy elämään ilman sosiaaliturvaa. Mutta niin hyviä ne eivät ole, että niissä voisi mennä alaspäin.

YIT:n pääluottamusmies **Jari Jääskeläinen** oli haastatellut puhelilingallupissa 30 YIT:llä työskennellyttä nuorta. Alalle opiskelleista kesäduunareista kaikki kuuluivat liittoon.

– Meillä oli Helsingissä Pasilan Triplan työmaalla keväällä ylityökieltilanne päällä. Nuori työntekijä liittyi sen aikana liiton jäseneksi. Kerroin hänelle, että uutena jäsenenä et saa lakkoavustusta, jos lakkoon joudutaan. Kaveri pamautti vastapalloon, että hän haluaa olla lakkoilaisten joukossa, Jääskeläinen antoi esimerkin yleisistä järjestäytymistunnelmista.

Jääskeläinen muistutti luottamushenkilöitä siitä, että nuoret työn-

tekijät kannattaa ottaa mukaan TR-kierroksille, sillä uudelle työntekijälle työturvallisuuden ongelmakohdat aukeavat paremmin opastetulla kierroksella.

Taulukkopalkkojen korotus on tärkeää

Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemen** mielestä alan tesseissä on kiinnitettävä huomiota erityisesti työehtojen vähimmäistasoon.

– Palkkapolitiikassa se tarkoittaa sitä, että taulukko- ja kirjapalkat ovat paljon tärkeämpiä meidän alalla kuin yleiskorotukset. Tämä voi kuulostaa vanhanaikaiselta, mutta liiton pitää huolehtia enemmän pienipalkkaisista ihmisistä.

Talusasiantuntijat ovat aloittaneet jo veikkaukset seuraavan talouslaman alkamisajankohdasta. Ay-liikettä syytetään varmasti laman aiheuttajaksi.

– Ajatus kulkee niin, että ay-liikkeen toimintaedellytyksiä heikentämällä taloudessa menee paremmin. Esimerkiksi työttömyysturvaa huonontamalla voidaan vaikeuttaa ay-liikkeen toimintaa.

Työttömyyskassat ovat ammattiliittojen oleellinen osa.

– Kun Rakennustyöläisten liitto perustettiin vuonna 1924, perustettiin heti oma työttömyyskassa. Vuonna 1960 tehty työttömyysturvainsäädäntö perustui nimenomaan ammattiliittojen työttömyyskassoihin.

Jo silloin työttömyyskassojen varainkeruuseen tulivat mukaan liittojen lisäksi työnantajat ja valtio.

– 1960-luvun alussa työnantajat halusivat voimakkaat ammattiliitot,

Jari Jääskeläinen (kesk.) ja Jari Renlund (oik.) Rakennusliiton Uudenmaan aluejärjestöstä pyysivät Matti Harjuniemeä jatkamaan liiton puheenjohtajana vuodesta 2019 eteenpäin

sillä niiden kanssa oli helpompi sopia asioista.

Jostain syystä Pohjoismaat, joissa on vahva ammattiliittojen sopimuskulttuuri, ovat pärjänneet erittäin hyvin maailmantaloudessa.

Ammattiliitto voi olla voimakas vain silloin, kun mahdollisimman moni kuuluu liittoon. Luottamusmiesten rooli on tässä merkittävä.

– Mahdollisimman monella työmaalla on oltava jäsenten valitsema luottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu.

Harjuniemelle halutaan jatkopesti liiton johdossa

Rakennusliiton Uudenmaan aluejärjestön puheenjohtaja Jari Renlund ja varapuheenjohtaja Jari Jääskeläinen

pyysivät liiton nykyistä puheenjohtaja Matti Harjuniemeä jatkamaan liiton puheenjohtajana seuraavalla nelivuotiskaudella 2019–2023.

Harjuniemi lupasi lähteä ehdokkaaksi ensi kevään liittokokouksessa.

– Jatkoipa puheenjohtajana kuka hyvänsä, Rakennusliitossa laiteetaan uutta matoa koukkuun ja usvaa putkeen. Meillä on hyviä ideoita, joiden avulla suomalainen rakentaja pärjää tulevaisuudessakin, Harjuniemi lupasi.

Harjuniemen lisäksi liiton johdotehtäviin eli varapuheenjohtajaksi on asetettu jo aikaisemmin ehdolle neuvottelupäällikkö Kimmo Palonen. Nykyinen varapuheenjohtaja Kyösti Suokas ei asetu enää ehdolle. ■

Pitkä matka hyvään seminaariin

MAALAUS TIKKA Oyn pääluottamusmies **Heidi Vättö** hyppäsi Itä-Suomen aluejärjestön bussiin Joutsenossa perjantaiaamuna kello 4.45. Aikainen herätys korpesi senkin takia, että juna olisi vienyt Helsinkiin mukavammin pari tuntia myöhemmin.

– Bussissa kuulin, että moni oli lähtenyt huomattavasti aikaisemmin. Junakyyti sai vahvaa kannatusta matkustajien joukossa.

Vättö oli nyt kolmatta kertaa luottamushenkilöristeilyllä.

– Monelle luottamushenkilölle tämä on vuoden kohokohta. On kiva nähdä tuttuja pitkästä aikaa.

Samalla löytyi tuoreita luottamushenkilöitä, joiden kanssa verkostoituminen jatkuu somen puolella. Tutun porukan kanssa on mukava haastaa vallitsevia näkemyksiä ja toimintatapoja.

Vätön mielestä somen käyttö on niin osastoissa kuin Rakennusliitossakin lastenkengissä. Seminaaria olisi voinut hehkuttaa ennakkoon ja tapahtumalle olisi voinut tehdä omat hastagit ja tuutata tunnelmia twitteriin.

– Meidän olisi pitänyt saada enemmän imua tapahtumaan. Pitäisi luoda sellainen tunnelma, että tämä oli tosi kova juttu.

Seminaarin asialista tes-neuvottelutapahtumien purkamisineen ja sopimustavoitteiden selvittämisen oli Vätön mielestä hyvä, mutta luottamushenkilölle ne olivat jo tuttua kauraa. Olisiko ammattijuontaja saanut tapahtumasta enemmän irti?

Vätön tärkeä johtotähti ay-toiminnassa on avoimuus. Osastoihin ja aluejärjestöön on saata-

va mahdollisimman paljon porukkaa päättämään asioista ja ideoimaan uutta toimintaa.

– Meidän pitää katsoa asioita uudesta näkökulmasta.

Konsernin luotot omassa palaverissa

Lujatalon työmaan luottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu **Jarmo Vikstedt** osallistui luottamusmiestapahtumaan toista kertaa. Edellisestä kerrasta ehti kulua lähes 10 vuotta. Yksipäiväinen seminaari on Vikstedtin mielestä parempi ratkaisu kuin venyttää ohjelma koko viikonlopulle.

– Meillä oli seminaarin yhteydessä oma Lujatalon luottamusmiesten palaveri päälle. Se oli mukava lisä ohjelmaan, Vikstedt toteaa.

Luottamushenkilöseminaariin osallistui kymmenkunta lujatalolaista. Vastaavanlaisia tapaamisia oli muillakin suurien rakennusyhtiöiden luottamusmiehillä.

– Seminaarissa oli paljon tuttuja kasvoja muista liiton tilaisuuksista. Porukan henki laivalla oli positiivinen. Keskustelua heräsi muutenkin kuin yhteisissä tilaisuuksissa.

Risteilykeskusteluissa sivuttiin muun muassa Rakennusliiton tänä syksynä avaamaa työnvälitystä. Sitä pidettiin hyvänä lisänä jäsenpalveluihin.

– Me emme tiedä mihin valtiovalta on vetämässä työnvälityspuulaakiaan.

Vikstedtillä matka sujui sukkelaasti, sillä Oulun suunnasta tullaan perinteisesti lentämällä. ■

Rakennusliiton risteilyseminaarikonkarit Jarmo Vikstedt ja Heidi Vättö.

EIHÄN TÄÄLLÄ OLE KETÄÄN KATSO-
MASSA, KUN HEINON KAIMAT
KAATUIVAT!

OHIO
HILLON TULOS
aikaila
-KIRJA
LINDA
KUNTA JA SILMU

HIL-
JAI-
ELOJA
WOODOOOOOO
-KOE
TAI
HEMING-
WAY
pirskeet
MIES
TAI
ELÄIN
TIL-
MIL-
LE
ARTIK-
KEIL-
LA
AJOS
-HÄI-
RIO
1-
OTUKSIA
KOURIS-
MAKI
EHDOT-
TAISIN...
MINÄ
TÄRS
HMM...
TYMPIÄ
EI
BIOLO-
GINEN
ÄITI
NEUVO
PHI-
LIP
MERKIL-
LISTÄ
PAISUA
SEPPÖ
MÄNSKUN
LAULUA
LEIVILLE
SYVÄ
KOHTA
VIRTA
MYÖS
E
VIKANA
LÄHI-
PIIRIT
LÄM-
MIT-
TÄÄ
SINGH
ROSSI
IMPOR-
TOI-
MISIA
LAINA
M

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A. Manninen

9	2	7							
3					8			9	
	4	9	5		1				
3				9				5	
		2	6						
7	1						8		
	8		9	2	5				
9	3							2	
				5	6	9			

				7	5				
	6	8							
	5	4				3	7		
			2			5	9		
	2				8				
1	7		5						
3	8			9	2				
				2	6				
	4	1							

		2							
	6								
5			8	2					
7		2		8	3				
8	4		1		9				
6	1		9		4				
	9	3				1			
						5			
						6			

14	5	14	5		19		13		21	2	17	4	15														
16			2	1	8	7	19	4	6	2		2															
16	19	19	4		17		3		14	4	14	1	2														
11	10	22	10		4	1	8	7	3		2			13	7	19	2										
9	3	4	1	16	21		7		2	1	4	15		15		15	4	2	20		21		15				
	17		4	22	16	7	3	10		2	19	5	22	15	7	21		19	2	17	7	3	4				
19	4	23	21	4		19		4	17	2	19	10		5		2	21	7	21		3		1				
4		2		15	10	10	19	10		24	2	18	10	21	2		9	15	21	3	4	1	8				
13	7	1	8	21		22		1		5		2			14	7	19	4			9		19				
7		21	4	4	1	5		21	10	3	15	21	2	4	21		22		22	2	21	15	7				
3	10	10	15		10	17	2	2	19	4		4		18	4	6	22		2				11				
10	20	20	7	19	19	2			2		4	1	23	10		14	4	22	4	15	11	11	15				
	2		19		19		3	4	17	10	21		10	19	4	10			12	2	22	15	10				
1	2	2		M	2	3	4			17	2	2	3	4		24		21	2	5	15		21				
										24	2	20	4	3		15		14	4	10	2		19	4	20	2	
										2		2	17	2	5	15		2	1	22	2	21			4		
										12	5	10	21	7		21	2	15	7		2	19	5	15	21	5	15
										2	15	21	10	3		3		2	1	2	1	2	15		16	5	
										6		15		14	10	4	18	10	21		7		22	7	4	12	5
										22	5	10	3	10		10		15	2	5	1	10	2		1	15	

www.sanaris.fi/Erkki Vuokila

Rakentajan arki

Monta tekijää, yhteinen päämäärä

Rakentajat eivät enää mahdu yhteen ja samaan muottiin. Kuten rakennuksetkin, koostuu työmaan porukka erilaisista osasista, jotka sopivat hyvin yhteen. Jokaisen panosta tarvitaan, jotta työ saadaan valmiiksi.

Miten erilaiset tekijät solahtavat paikalleen työmaallasi? Kuinka saumattomasti yhteistyö pelaa mestalla? Näytä se meille ja työkavereillesi valokuvien avulla. Lähetä kuvasi Google Drive -kuvapalvelun kautta ja osallistu Rakennusliiton valokuvauskilpailuun.

PALKINNOT:

Voittaja ja kaksi muuta palkitaan Verkkokauppa.com lahjakorteilla.

1. palkinto 500 euron lahjakortti
2. palkinto 300 euron lahjakortti
3. palkinto 100 euron lahjakortti

TOIMI NÄIN:

Luo itsellesi Google Drive -kansio. Lataa sinne kuvasi ja yhteystietosi, josta selviää myös jäsennumerosi, tekstitiedostona. RTF- ja Word-tekstitiedostot ovat lukukelpoisia. Lähetä kansion jakolinkki sähköpostitse osoitteeseen rakentajan.arki@rakennusliitto.fi.

Painokelpoisilla valokuvilla on parempi mahdollisuus voittaa pääpalkinto. Eli korkea resoluutio ja iso tiedostokoko ovat valttia.

Lisätietoja kilpailusta saa edellä mainitusta sähköpostiosoitteesta.

SÄÄNNÖT:

Kilpailuaika jatkuu **26.8.2019 asti**, mutta odotamme kuviasi koko kisan ajan.

Järjestäjillä on oikeus julkaista palkittuja kuvia lehdissään ja internet-sivuillaan sekä kilpailukuvista järjestettävissä näyttelyissä. Voittajakuvia voidaan esitellä ilman erillistä korvausta myös muissa tiedotusvälineissä sekä Rakennusliiton muissa julkaisuissa

sekä sosiaalisessa mediassa (esimerkiksi Facebookissa, Twitterissä ja Instagramissa). Palkitsemattomia kuvia järjestäjä voi käyttää 65 euron korvausta vastaan.

Kilpailun tulokset julkaistaan vuoden 2019 elokuun Rakentajassa sekä Rakennusliiton internetsivuilla, Facebookissa sekä Instagramissa.

Rakentaja-lehti julkaisee mielenkiintoisia otoksia pitkin kilpailukautta. Julkaistuista kuvista maksetaan erillinen palkkio. Samalla kerrotaan millaisia valokuvia kaipaamme lisää kisaan.

Kilpailun toteuttavat Rakentaja-lehti ja Rakennusliitto. Kilpailuun voivat osallistua Rakennusliiton jäsenet.

Perustulon perustelu

Rutger Bregman: Ilmaista rahaa kaikille ja muita ideoita, jotka pelastavat maailman. Atena.

Johanna Hellsten

Rutger Bregman on alankomaalainen historiantutkija, toimittaja ja kirjailija. Hänen uusin teoksensa, *Ilmaista rahaa kaikille*, on käännetty jo lähes 30 kielelle. Ei ihme; kyseessä on kiinnostava ja helpopolukuinen kirja siitä, millä tavoin köyhyys voitaisiin nujertaa maailmassa.

Bregmanin mukaan me olemme menettäneet halumme unelmoida utopioista. Juuri nyt tällaisille unelmille olisi kuitenkin tarvetta. Tulevaisuudessa yhä harvempi ihminen pystyy elättämään itsensä ja perheensä palkkatyöllä. Robotisaatio uhkaa yhä uusia ammatteja. Minkälaisia ratkaisuja tarvitaan, että ihmiset pystyvät elämään onnellista ja ihmisarvoista elämää?

Bregman esittää, että perustulo pois-

taisi köyhyyden ja tulisi lopulta halvemmaksi kuin nykyinen byrokraattinen ja nöyryyttävä järjestelmä, eikä se vähentäisi ihmisten halua osallistua yhteiskuntaan. Hän pohjaa ajatuksensa lukuisiin kokeisiin ja tutkimuksiin, joissa jollekin ihmisryhmälle on annettu vastikkeetonta rahaa. Toisin kuin voisi kuvitella, ovat seuraukset olleet pääosin myönteisiä. Lapset ovat pysyneet pidempään koulussa, ihmisten terveys on parantunut eikä työnteko ole mainittavasti vähentynyt.

Bregman pohtii myös, miksi työviikko ei ole lyhentynyt enää vuosikausiin, vaikka yli 100 vuotta sitten arveltiin, että ihmisten täytyisi tehdä töitä enää vain 15 tuntia viikossa. Lyhyt työviikko tasoittaisi ylityöllistettyjen ja stressaantuneiden ja työttömien välistä kuilua.

Kolmantena lääkkeenä Bregman

näkee valtioiden rajojen avaamisen. Se olisi tehokkain tapa vähentää globaalia köyhyyttä. Bregmanin mukaan rajat aiheuttavat maailmanhistorian suurinta syrjintää. Jos kaikki kehittyneet maat ottaisivat 3 prosenttia enemmän siirtolaisia, maailman köyhillä olisi 305 miljardia enemmän rahaa käytettävänä.

Bregman ei ole oikealla tai vasemalla. Molemmat puolet saavat häneltä huutia. Hänen ideansa kulkevat laidasta laitaan. Ne kuulostavat utopistisilta, mutta sitäkin me juuri tarvitsemekin. ■

KIITÄMME: Selkeää ja nopealukuista tekstiä, josta saa ideoita ja aha-elämyksiä.

MOITIMME: Silloin tällöin kirja sortuu naivinkuuloiseen pankkiirien mollaamiseen.

Ammattimiehen kirjoittama rymistelyromaani

Seppo Mustaluoto: *Slaavilainen peli*. Gummerus.

Karri Hovi

Entinen Suomen armeijan ammattisotilas on tarttunut aseensa sijasta kynään ja kirjoittanut toimintajännärin, jossa seikkailee kotimainen erikoisjoukkojen soturi. Asiantuntemusta ei ainakaan teoksen sivuilta puutu, mutta onko tämä uutuus muuten lukemisen väärti?

Janne Norrman toimii armeijan operaattorina, joka mitä ilmeisemmin tarkoittaa kentällä toimivaa erikoistaistelija. Rankan, kaiken omistautumisen vaativan työn vastapainoksi mosurimme rentoutuu pubissa mallasjuomien parissa. Sytkäriä lainaamaan ilmaantuu viehkeä neito itäisiltä mailta. Irina on saapunut Suomeen opiskelemaan paikallisessa korkeakoulussa. Lemmen liekki leimahtaa parin välillä ja pian ollaankin matkalla tapaamaan appiukkokokelasta, joka pitää yhtä ”vaatimattomista majapaikoistaan” Englannissa. Aleksi osoittautuu moniala-liikemieheksi joka pyörittää muun bisneksen ohella menestyvää asetehdasta kotopuolestaan eli Venäjän kanssa sotivassa Ukrainassa.

Työnantaja ei katso hyvällä seurustelua moisen miekkosen tyttären kanssa, joten työttömyyden aika koittaa Jannelle. Tämä ei kauaa haittaile SA-Intin hommia vaan suuntaa ammattikorkeakouluun opiskelemaan turvallisuusalaa. Parimme viettää rauhallista opiskelija-elämää, kunnes koulumatkalla Irina kaapataan väkivalloin Ford Transittin kyytiin ja Janne saa mylläkässä mahaansa 9 millin luodin.

Tuommoinen ei muuta kuin karsisee kokenutta sota-alan miestä ja muutaman päivän päästä ollaankin jo jäljittämässä neitokaisen kidnappajia. Jäljet johtavat appiukkokokelaan pettyneeseen entiseen liikekumppaniin, joka ei ehtinyt hommata omaisuuttaan turvaan Venäjän maalta toisin kuin Aleksi. Nyt on kalavelkojen maksun vuoro ja tarkoitus tehdä ohessa sievoista tuloista.

Irinan pelastusoperaatio kuljettaa evp. vääpeli Norrmanin pitkin Balkania ja käydäänpä Ukrainassakin kääntymässä. Lopussa matkustetaan vielä luovutettuun Karjalaan. Kyyti on välillä kylmää ja muutama vastapuolen taistelija päätyykin kaatuneitten listalle.

Kannen perusteella suhtauduin aluksi vähän epäillen tähän kirjaan, sillä teos vaikutti lähinnä entisaikojen kioskikirjalta. Näitä kaiken maailman tusinajännäreitä kun on aikojen saatossa kirjoitettu iso pino. Vanha totuus kuitenkin sanoo, ettei kirjaa pidä tuomita kannen perusteella ja se piti tässäkin tapauksessa kutinsa.

Slaavilainen peli osoittautui kohtuullisen hyvin kirjoitetuksi jännitysromaaniksi ja kirjan juoni kantoi hyvin yllättävään loppuun asti. Teksti oli vauhdikasta ja aseiden sekä toimintatekniikoiden osalta ilmeisen asiantuntevaa. Mikään elämää suurempi lukukokemus tämä tekijänsä esikoisromaani ei toki ole, mutta mukavasti aika sen parissa kuluu. Slaavilainen peli sopisi mainiosti lomalukemiseksi, mutta lomat taitavat olla jo itse kullakin lusittu. ■

KIITÄMME: Kirjailijan sotilasasioiden asiantuntemusta.

MOITIMME: Paikoitellen liian yksityiskohtaista väkivalta kuvausta.

Rakentajahaukut 2018, tulokset

1. Jämäkän Jobi, Jorma Kiviniemi	98
2. Sorronkorven Pimu, Jari Martola	93
3. Lazutiinan Nikke, Jarmo Haapasalo	91
4. Pihlajaharjun Ivan, Hannu Sampaala	89,5
5. Asikkolahden Riki, Hakala Tauno	84
6. Petäjän Veistäjän Nappe, Kalevi Loukusa	75
7. Meriell, Asko Moilanen	73
8. Kuorikan Kuki, Ismo Parkkinen	66,5
9. Suoniityn Jakke, Pekka Virsu	61
10. Piia, Hugo Toivanen	37
11. Kyykönsmaan Sanni, Saku Penttinen	36,5
12. Palokallion Launo, Ville Salmela	33,5
13. Väkitukon Pimu, Petri Aho	14
14. Panttipään Jeri, Marko Paloneva	12,5

Rakentajahaukuissa kärjen taso nousi melkoisen korkeaksi. Löytöjä saatiin olosuhteisiin nähden erittäin hyvin. Suurimmaksi haasteeksi nousi hirvien rauhattomuus, tämän vuoksi löytö- ja uusintahaukut jäivät melko lyhyiksi. Kuvassa voittajat Jämäkän Jobi ja Jorma Kiviniemi.

Rakentajan arki -kuvakilpailu jatkuu

NORMAALISTI miehet hoitavat iv-kanavien teon, toteaa kuvan ottanut **Kirsi ”Cissu” Mäkinen**. Mikä on sinun näkemyksesi rakentajan arjesta? Osallistu Rakentaja-lehden valokuvakilpailuun, ohjeet löytyvät toisaalta lehdestä.

Valokuvaukseen tiedostokoko ja resoluutiothietyys kannattaa vääntää aivan tappiin asti, sillä sellaisilla aseuksilla saa varmimmin painokelpoista jälkeä. ■

Työttömän tarina, kirjoituskilpailu työttömyydestä

Vuoden 2009 talouskriisin jälkeen työttömyys jälleen kasvoi Suomessa. Vaikka talouskasvu alkoi uudelleen, on työttömyyden vähentäminen osoittautunut vaikeaksi. Julkisuudessa on keskusteltu vilkkaasti työllistämisen keinoista, työttömien aktivoinnista ja kannustinloukkujen purkamisesta. Työttömien oma ääni on julkisessa keskustelussa jäänyt talouspoliittisen puheen varjoon.

SKS järjesti Työttömän tarina -kirjoituskilpailun vuonna 1993. Nyt haluamme jälleen kerätä työttömien tarinoita.

Kirjoittamisen apuna voit käyttää seuraavia kysymyksiä:

- Kerro, millaista on olla vailla työtä, jolla tulee toimeen. Kerro omista kokemuksistasi. Voit kertoa myös siitä, kuinka läheisen työttömyys sinuun vaikuttaa.
- Kerro, miten jouduit työttömäksi ja miltä työn menettäminen tuntui. Mistä työttömäksi joutuminen mielestäsi johtuu?
- Kerro arjastasi ja ajatuksistasi. Kuinka pärjät nykyisessä tilanteessa? Miten järjestät arkesi? Mitä tunteita työttömyys sinussa herättää? Mitä ajattelet työn merkityksestä ja ovatko ajatuksesi siitä muuttuneet?
- Mitä kokemuksia ja ajatuksia sinulla on työllistämistoimenpiteistä ja työttömien palveluista kotipaikkakunnallasi? Millaista toimintaa työttömät itse järjestävät?
- Mitä ajattelet kotimaasi tulevaisuudesta? Mitä tulevaisuudensuunnitelmia ja odotuksia sinulla on?

Vastaukset arkistoidaan SKS:n arkistoon ja Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon. Tiedotamme keruun

tuloksista keväällä 2019. Kirjoituskilpailun pääpalkinto on 500 euroa. Lisäksi jaamme 100 euron tunnuspalkintoja ja arvomme kirjapalkintoja.

Palkintolautakuntaan kuuluvat presidentti **Tarja Halonen** (pj.), kirjailija **Sirpa Kähkönen**, emeritusprofessori **Sakari Heikkinen**, toimittaja **Timo-Erkki Heino**, apulaisprofessori **Lena Näre** ja arkitonjohtaja **Outi Hupaniitty**.

Kirjoituskilpailun järjestävät Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ja apulaisprofessori Lena Näre.

Lisätietoja: SKS:n arkisto, puh. 0201 131 240, keruu@finlit.fi. Lena Näre, lena.nare@helsinki.fi

Vastausohjeet

Kirjoita omalla kielelläsi ja tyyllilläsi. Kirjoita vastaukseesi suostumukseksi siihen, että lähettämäsi aineisto arkistoidaan nimellä tai nimimerkillä SKS:n arkistoon ja, että aineiston saa luovuttaa Tietoarkistoon käsiteltäväksi ja luovutettavaksi tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

Otamme vastaan myös valokuvia. Lähettämällä kuvat annat suostumuksesi kuvien arkistointiin SKS:n arkistoon sekä niiden tutkimiseen ja julkaisemiseen arkiston sääntöjä noudattaen. Muista kuvaluovutuksista ota yhteyttä arkistokuvat@finlit.fi.

Lähetä kirjoituksesi 31.10.2018 mennessä alla olevalla lomakkeella tai postitse osoitteeseen Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, arkisto, PL 259, 00171 Helsinki, merkitse kuoreen tunnus ”Työttömän tarina” tai sähköpostin liitetiedostona osoitteeseen keruu@finlit.fi, merkitse aihekenttään tunnus ”Työttömän tarina”. ■

MIELIPIIDE

Onnenarpa-peli on huijausta

Olemme olleet ystävättäreni kanssa typeriä, kun olemme soittaneet voiton toivossa lukemattomat kerrat Onnenarpa-ohjelmaan. Joka kerta on herra langan toisessa päässä todennut: ”Arvallanne ei ole voittoa”. Ohjelman juontaja kehoittaa soitta-

maan useamman kerran, jotta voittamiseen olisi suurempi mahdollisuus.

Meidän osaltamme tämä peli on loppu. Olemme vain typeryyttämme menettäneet rahamme.

Kaksi pettynyttä eläkeläistä

RATKAISUT

1 9 2	7 6 8	3 5 4	4 9 3	2 1 7	5 6 8	8 1 7	2 6 9	3 5 4
3 7 5	1 2 4	8 6 9	7 1 6	8 3 5	4 9 2	2 9 6	5 3 4	1 8 7
8 6 4	9 5 3	1 2 7	8 2 5	4 9 6	1 3 7	4 5 3	7 1 8	2 6 9
2 3 6	8 7 1	9 4 5	6 4 8	3 2 1	7 5 9	9 7 4	6 2 5	8 3 1
5 8 9	2 4 6	7 3 1	5 3 2	9 7 4	8 1 6	3 8 2	4 7 1	6 9 5
7 4 1	5 3 9	2 8 6	1 7 9	6 5 8	3 2 4	5 6 1	8 9 3	7 4 2
6 1 8	4 9 2	5 7 3	3 8 7	5 6 9	2 4 1	6 2 9	3 5 7	4 1 8
9 5 3	6 8 7	4 1 2	9 5 1	7 4 2	6 8 3	1 3 8	9 4 2	5 7 6
4 2 7	3 1 5	6 9 8	2 6 4	1 8 3	9 7 5	7 4 5	1 8 6	9 2 3

					VIPU	PAPA	LARI		
					EDELLE	ISTUTUS			
					SYSI	LUDE	MINÄ		
					ALUSTA	OTSIKOT			
					L I A S T E	S U			
					VILJOJA	LAOSSA			
					ETUALAT	MIKA	V		
PÖLYISET	K I	AJATELLA							
U OLKA	KEINOEMO	AUDIT							
RAKEISUUS	OTTAJA	DONA							
URIINI	TIPU	O OHJE	T						
O SÄTEET	SKAT	OUTOUS							
EMIÄ	LYSTI	EETU	J E						
VISKI	ULKOAPÄIN	SAALI							
ATLAS	RASI	PÄRE	TINOT						
N ATOMI	EDVIN	TUONNIT							
SIMOT	SOTA	SINÄ	TEERI						

HUHU	L B TAVIS	NARIUCEGÖ							
Ä ANGELICA	A A	OYJBHSÄVD							
ÄLLI	V R HIHNA	LMTKFP							
YOKO	INGER	A BELA							
ÖRINÄT	E ANIS	S SIAM	T S						
V IKÄERO	ALUKSET	LAVERI							
LIFTI	L IVALO	U ATET	R N						
I A SOOLO	PADOTA	ÖSTRING							
BENGT	K N U A	HELI	Ö L						
E TIINU	TORSTAIT	K KATSE							
ROOS	OVAALI	I DICK	A Y						
OMMELLA	A INFO	HIKISYYS							
A L L RIVOT	OLIO	JAKSO							
NAAMARI	VAARI	P TAUS	T						
	PAMIR	S HIOA	LIMA						
	A AVAUS	ANKAT	T I						
	JUOTE	TASE	ALUSTUS						
	ASTOR	R ANANAS	Ä U						
	C S HOIDOT	E KEIJU							
	KUORO	O SAUNOA	N S						

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuoressa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: ilmoitukset@rakennusliitto.fi
tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi! Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

Ammattiosastojen syyskokoukset

Lokakuun 15. ja joulukuun 15. päivän välisenä aikana pidettävässä syyskokouksessa:

- päätetään niistä perusteista, joiden mukaan osaston toimihenkilöiden kulut korvataan;
- päätetään toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta seuraavalle vuodelle;
- valitaan toiminnantarkastaja ja hänelle varahenkilö;
- valitaan puheenjohtaja ja hallituksen varsinaiset jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen;
- valitaan edustajat henkilökohtaisine varaedustajineen aluejärjestön edustajakokoukseen;
- valitaan tarpeelliset toimikunnat ja jaostot sekä tarvittaessa osaston luottamusmiehet ja hänen varamiehensä;
- päätetään kokouksen koollekutsumistavasta;
- asetetaan ehdokkaat aluejärjestön hallituksen jäseniksi;
- ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin
- käsitellään muut mahdolliset asiat.

TAPAHTUMAT**RakSa Videotiim Keski-Suomi**

Tunnista ihmisiä valokuvista ma 17.9. klo 10, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Kutsumme keskisuomalaisia rakentajia kanssamme tunnistaamaan vanhoista ja uudemmista valokuvista henkilöitä, jotta saisimme valokuvat asiallisesti arkistoitua. Tiedustelut Orvo Hautakangas p. 040 054 6759.

Hämeenlinnan rakentajaveteraanit

Kokous ke 19.9. klo 13, Birger Jaarlin katu 12 A, Hämeenlinna. Käsitellään esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Keski-Suomen rakentajaveteraanit

Joululahjojen ostosmatka 3.–4.12. Tallinnaan, m/s Europa. Linja-auto lähtee ma 3.12. klo 12.30 Jyväskylän Harjukadun tilausajolaiturilta. Ajetaan reittiä: Vaajakoski–Heinola–Länsisatama. Tiistaina 4.12. aamulla voi käydä aamiaisella omakustannushintaan. Maihin meno tapahtuu klo 8 jälkeen. Linja-auto mukana Tallinnassa. Paluumatka Tallinnasta lähtee klo 16.30 m/s Starilla ja saavutaan Helsinkiin klo 18.30. Jyväskylässä takaisin ollaan noin klo 23. Hinta B2-hytissä 54 €/hlö. Ilmoittautumiset ja maksut viimeistään pe 16.11., Rami p. 040 768 8811 tai Kaarlo p. 050 542 7290.

Os. 039, Helsingin matto- ja parkettimiehet

Kuukausikokous ti 25.9. klo 16, ammattiosastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Käsitellään esille

tulevat asiat. Kahvitarjoilu.

Pikkujouluristeily 2.–3.11. Tallinaan, majoitus hotelli Europa. Lähtö pe 2.11. klo 16.30 Länsisatamasta. Paluu la 3.11. klo 16.30 Tallinnasta. Ilmoittautumiset viimeistään su 30.9., Eki p. 040 050 8098. Omavastuu 50 €/hlö maksetaan viimeistään su 30.9. osaston tilille FI11 5541 2820 0022 37. Toivomme runsasta osanottoa. Tervetuloa mukaan! Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Kuukausikokous ke 10.10. klo 19, Vapaudentie 32–34 B, Seinäjoki. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 042, Hyvinkää

Hallituksen kokous ke 19.9. klo 18, Järjestöalan toimisto, Munckinkatu 49, Hyvinkää. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 056, Salo

Alennusta koripallon kotiotteluista. Tule kannustamaan Vilpas Wikingsiä kotiotteluihin kaudella 2018–2019. Ostamalla lippu ennakkoon seuran toimistolta (Turuntie 21, Salo), saat 5 €:n alennuksen normaali hinnasta. Jäsenkortti esitettävä! Etu koskee myös eläkeläisiä (eläkeläiskortti) ja työttömiä (työttömyyskortti). Hallitus

Os. 101, Porin maalarit ja mattomiehet

Kuukausikokous ti 18.9. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, Liisankatu 18, Pori. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät

Syksyn teatterimatka la 10.11. Tampereelle. Tampereen teatterin esitykseen Juurihoito. Esitys alkaa klo 14. Yöpyminen hotelli Scandicissa. Bussi lähtee klo 8 Siltamäen ostarilta, klo 8.30 Hyrylän uimahallilta, josta jatkaa Hyvinkään, Riihimäen ja Pälkäneen kautta Tampereelle. Omavastuu 25 €/hlö. Ilmoittautumiset viimeistään ma 15.10., Matti Sartesuo p. 044 020 3768, mattisartesuo1@gmail.com. Hallitus

Os. 280, Helsingin betonirautoittajat

Syyskokous la 29.9. klo 10, Purpurinpolku 7–9, Kannelmäki, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2019); ehdokkaiden asettaminen Rakennusliiton 24. liittokokouksen ja Rakennusalan työttömyyskassan edustajiston vaaleihin. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Kuukausikokous ma 8.10. klo 18, Matinkylän Pirtti, Keskipäivänkuja 4, Espoo. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 374, Tohmajärvi

Kokous ti 9.10. klo 18, Työväentalo, Työväentie 2, Tohmajärvi. Kokouksessa käsiteltävät selvitysmiesten selvitys sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 397, Hämeenlinnan putkimiehet ja -eristäjät

Kuukausikokous ti 18.9. klo 17, hotelli Scandic Hämeenlinna City (entinen Cumulus), kokoustilat, 2. krs, Raatihuoneenkatu 16, Hämeenlinna. Käsitellään esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Hallitus

Os. 402, Vaasan putkimiehet

Kuukausikokous pe 28.9. klo 18, Pohjanmaan aluetoimiston tilat, Pitkäkatu 43, Vaasa. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 468, Mäntsälä

Pikkujoulumatka 8.–11.11. Tallinnaan kylpylään. Omavastuu jäseneltä 50 €/hlö ja avec 120 €/hlö. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään su 30.9. Teuville s-postilla: teuvo.teurokoski@msoynet.com. Paikkoja rajoitetusti ja ne täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä! Hallitus

KUOLLEITA**Heino Antti Vihtori**

Osastomme pitkäaikainen jäsen Antti Vihtori Heino kuoli 11.8.2018. Hän oli syntynyt 16.8.1932 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.1.1955. Muistoa kunnioittaen Os. 010, Tampere

Kallioinen Asko Antero

Osastomme jäsen Asko Antero Kallioinen kuoli 26.7.2018. Hän oli syntynyt 20.11.1953 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.10.1978. Muistoa kunnioittaen Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät

Majanen Pekka

Osastomme pitkäaikainen jäsen Pekka Majanen kuoli 24.8.2018. Hän oli syntynyt 3.1.1944 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.4.1966. Muistoa kunnioittaen Os. 416, Virrat

Sengström Eino Iivari

Osastomme pitkäaikainen jäsen Eino Iivari Sengström kuoli 16.8.2018. Hän oli syntynyt 30.4.1927 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.9.1953. Muistoa kunnioittaen Os. 043, Pori

SAARROT**RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT**

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSAOLEVAT SAARROT 2.6.2018:

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alina Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- BCA Group Oy
- Betamer Eesti Oü/Bluescreen Oü
- Budtek Sp. Z.o.o.
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- CNS Services Oy
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- DPNB Group Oü
- Duramek Oy
- Edinet Partner Oy/Edmonton Oü
- EE Ranakam Oy
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Eikner Oü

- E-K Prof.com Oy
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Målning Ky
- FR-Yhtiöt Oy
- Garantmeister Oü
- Goldspirit Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Hansa Meistrimehed Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talexi & Tar Oy
- Kirvesmies Oy
- Kobolt 9 Oy
- Kortek RE Oü
- KVD Systems Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Meticon Oy
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- MKJ Yhtiöt Oy
- Montevista Oü
- MTA Rakennus Oy
- MT Project Oy
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Narova Oy
- Navero Oy
- Nordic Manager Oü
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Porin NRT Oy
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennus MK Oü
- Rakennus Nordblue Oy
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Ready and Go Consulting Oy
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Rislem Oy
- Roiha Oy
- Sarikas Oü
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SDD Company Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Sloor Oü

- Slova s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Tradeva UAB
- Treeplex Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Täpsi Team Oy
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vaasan teollisuusmaalaus Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vestkran Kranutleie & Byggmontering AS
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)

TAPAHTUMIA

PIKKUJOULUT Uudenmaan alue

Aika: la 24.11. klo 16–22

Paikka: Puistokulma, Talkootie 4, Vantaa
Hiekkaharjun aseman lähellä.

Ohjelma: klo 16–18 ruokailu
klo 18–21 The Roots of Sentimentals soittaa
The Beatles–Frank Sinatra -tyylistä musiikkia.
Parketti on käytössä tanssin taitajille.

Tilaisuus on tarkoitettu Uudenmaan alueen osastojen jäsenille ja heidän puolisoille ja on maksuton.

Sitovat ilmoittautumiset viipymättä Vilppu Oikariselle joko sähköpostitse, puhelimella tai tekstariilla: vilppu.oikarinen@rakennusliitto.fi, p.050 383 5453.

Paikkoja on noin 160 osallistujalle ja ne täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä!

JÄSENREKISTERITIEDOTTAA!

Kun jätät eläkkeelle, toimitathan eläkepäätöksestä kopion jäsenrekisteriin, jotta oikeutesi jäsenmaksuvapautukseen tai mahdolliseen vapaaajasyhteeseen voidaan selvittää!

Osoite: asiakirjat@rakennusliitto.fi tai
Rakennusliitto ry/Skannauskeskus, PL 134, 70101 Kuopio.

JÄRJESTÖNURKKAUS

Järjestöllisesti vilkas syksy edessä

Ministeriöiden virkamieskoneisto työstää parasta aikaa hallituksen toimeksiannosta esitystä henkilöperusteisen irtisanomissuojan heikentämiseksi alle 20 hengen yrityksissä. Valmistelussa on edelleen myös Aktiivimalli kakkoseksi kutsuttu hanke, jonka perusideana on saada, rankaisukarensseja keppinä käyttämällä, mukavuudenhaluiset laiskat työttömät aiempaa aktiivisemmin hakemaan töitä. NYT RIITTÄÄ, totesi keskusjärjestö SAK keväällä. Mitä tämä tarkoittaa selkosuomeksi?

Koska hallitus, pääministeri Sipilän (kesk.) johdolla, on ottanut selkeän roolin Suomen yrittäjät ry:n asianajajana työmarkkina-asioissa, on ammattiyhdistysliikkeen aktivoitettava yhteiskuntapoliittisissa kysymyksissä. Nyt syksyllä on viestittävä selkeästi, että kaavailut heikennykset eivät kerta kaikkiaan käy. Mikäli hallitus pitää niistä itsepintaisesti kiinni, on tarvittaessa turvauduttava järjestölliseen joukkovoimaan niiden torjumiseksi.

SAK on kutsunut jäsenliittojensa hallintojen jäsenet lokakuun alussa järjestettävään yhteiskokoukseen pohtimaan toimintastrategiaa porukalla. Pitkällä tähtäimellä yhteiskunnallisen edunvalvonnan suuri haaste on saada poliittinen ilmapuntari kääntymään tulevan vuo-

den yhteiskunnallisissa vaaleissa. Palkansaajaväki pitää yksinkertaisesti saada äänestämään oman etunsa vuoksi.

Meillä rakentajilla on edessämme myös oma liittokokouksemme ja siihen liittyvät vaalimme. Vaalien ehdokasasettelu alkaa tässä lehdessä julkaistun kokouksun myötä ja jatkuu tästä eteenpäin 3 kuukauden ajan. Pohtikaa työyhteisöissänne, kuka teistä lähtee ehdolle. Tilaa ehdokaslistoilla on entistä enemmän, sillä vaali-järjestyksestä on poistettu vaaliliiton ehdokkaiden enimmäismäärä. Riittää, että ilmoitat/ilmoitatte ehdokkuushalukkuudesta jollekin Rakennusliiton toimitsijoista ja täytätte ehdokaslomakkeen. Ehdokkuudet vahvistetaan sitten ammattiosastojen syyskokouksissa.

Liittokokous on sääntömääräisesti Rakennusliiton ylin päätöksentekuelin. Rakennusliiton 24. liittokokous järjestetään Helsingissä 24.–26.5.2019. Edustajat kokoukseen valitaan suhteellisilla vaaleilla, jotka käydään 25.2.–10.3.2019 välisenä aikana.

Hyvää ja aktiivista syyskautta!

Jukka Asikainen
järjestöpäällikkö

Rakennusliitto ry

Siltasaarenkatu 4, PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00
pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työnantajatililykset 020774 3344
Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Palveluaika ma–pe 9.00–15.00
Työehtoasiat 020 690 232
Palveluaika ma–to 9.00–16.00
pe 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuheli-
mesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen
paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta
soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

ALUETOIMISTOT

Toimistot avoinna:

avoinna vain maanantaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma–to 8.30–16.30 ja pe 8.30–15.30

Toiminta-alueet:

ETELÄINEN

UUDENMAAN ALUETOIMISTO
Siltasaarenkatu 4
00530 Helsinki

Lahden toimisto
Hämeenkatu 32
15140 Lahti

ITÄINEN

ITÄ-SUOMEN ALUETOIMISTO
Kirkkokatu 1
70100 Kuopio

Joensuun toimisto
Torikatu 30
80100 Joensuu

Mikkelin toimisto
Vuorikatu 11 A 6
50100 Mikkeli

KESKI-SUOMEN ALUETOIMISTO

Yrjönkatu 30
40100 Jyväskylä

KYMEN ALUETOIMISTO

Kouvolankatu 18
45100 Kouvola

LÄNTINEN

HÄMEEN ALUETOIMISTO
Tampereen toimisto
Kihlmaninraitti 1 D
33100 Tampere

Hämeenlinnan toimisto
Birger Jaarlin katu 18 B
13100 Hämeenlinna

SATAKUNNAN ALUETOIMISTO
Liisankatu 18
28100 Pori

TURUN ALUETOIMISTO

Uudenmaankatu 6 a
20500 Turku

POHJOINEN

KAINUUN ALUETOIMISTO
Pohjolankatu 28 A
87100 Kajaani

LAPIN ALUETOIMISTO

Kemin toimisto
Keskuspuistokatu 50
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto
Maakuntakatu 15
96100 Rovaniemi

OULUN ALUETOIMISTO

Rautatienkatu 40
90120 Oulu

POHJANMAAN ALUETOIMISTO

Pitkäkatu 43
65100 Vaasa

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarenkatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennuskassa.fi
www.rakennuskassa.fi

Päiväraahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluajamme on toistaiseksi ma–pe klo 9.00–15.00

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuheli-
mesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen
paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta
soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsiointi

eAsiointiin voit täyttää ansiopäiväraahakemuk-
sesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuk-
sesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi.
eAsiointiin voit myös tarkastella päivärahan
hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton
jäsenrekisterissä olevia henkilötietoja.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemassa, sairaana, suorittamassa varusmiespal-
velusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoi-
mistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus
jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinnät Rakennusliiton
eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta
Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta.

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplikt eller annars
är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade
blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som
har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända
frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.raken-
nusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor.

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

ANMÄLAN OM BEFRIELSE FRÅN MEDLEMSAVGIFT

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut)/ Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)

SAIRAS / SJUK

OPISKELIJA / STUDERANDE

ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT

ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG

ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG

HOITOVAPAALLA / VÅRDLEDIG

OMAISHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÅRDARE

MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNESVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)
PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)
RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGORTILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

Rakennusalan työttömyyskassa tiedottaa: Muistilista työttömyyspäivärahan hakemiseen

Aktiivimalli

Aktiivimalli tiivistettynä: Työttömyysturvaa leikataan 4,65 prosentilla, jos työttömyysaikana ei ole vaadittavaa aktiivisuutta. Aktiivisuutta tarkastellaan 65 työttömyysturvan maksupäivän ajalta, ja mahdollinen alenema toteutetaan seuraavan 65 maksupäivän jaksolla. Lainsäätäjät velvoittaa työttömyyskassaa seuraamaan aktiivisuutta.

Aktiivisuusedellytys täyttyy, jos 65 maksupäivän aikana on

- palkkatyössä vähintään 18 tuntia
- 5 päivää työllistymistä edistävissä palvelussa
- saanut tuloa yritystoiminnasta vähintään 23 prosenttia yrittäjän työssäoloehdoton luottavasta työtulosta (2018: 241,04 euroa)

Ensimmäinen tarkastelujakso alkaa ensimmäisestä maksetusta päivärahapäivästä, joten ensimmäinen mahdollinen alenema voi tulla, kun on maksettu 65 päivää. Samalla alkaa uusi 65 päivän tarkastelujakso.

Tarkastelujakso alkaa alusta myös silloin, kun työssäoloehto täyttyy tai työllistymisen takia etuutta ei makseta. Samalla päiväraha palautuu normaalitasolle, vaikka sitä olisi edellisellä tarkastelujaksolla maksettu alennettuna.

Aktiivisuutta ei seurata, jos

- sinulle maksetaan työkyvyttömyyden tai vammauksen perusteella myönnettävää etuutta
 - toimit omais- tai perhehoitajana
 - odotat työkyvyttömyyseläkepäätöstä eläkeyhtiöstä
 - yhdenjaksoinen työttömyyspäivärahan saantisi kokoaikaisen lomautuksen tai lyhennetyn työviikon perusteella kestää alle 65 maksupäivää
- Huomioithan että kassalla tulee olla vapautusta varten dokumentaatio vapautuksen syystä.

Ostavastuu

Ostavastuu-aika on 5 päivää. Omavastuuta ei kuitenkaan aseteta edelleenkään kuin kerran vuodessa eli jos työssäoloehto täyttyy vuoden sisällä, ei tule uutta 5 päivän omavastuu-aikaa.

Liikkuvuusavustus

Vuonna 2018 alkavaan työsuhteeseen liikkuvuusavustusta voi hakea myös jälkikäteen, mutta viimeistään 3 kuukauden kuluttua työsuhteen alkupäivästä. Lakimuutoksen myötä liikkuvuusavustus voidaan myöntää myös työhön liittyvän koulutuksen ajalle, jos koulutukseen osallistuminen on edellytyksenä työsuhteen alkamiselle ja muut liik-

kuvuusavustuksen saamisen ehdot täyttyvät. Liikkuvuusavustusta voi saada myös osa-aikatyöhön, jossa työtunteja on vähemmän kuin 18 viikossa. Osa-aikatyön aikana liikkuvuusavustusta maksetaan vain työpäiville.

Liikkuvuusavustusta on mahdollista myöntää korotettuna. Lapsikorotus myönnetään kuten työttömyysturvassa. Lisäksi liikkuvuusavustukseen voi saada erillisen korotusosan, jos työmatka on yli 200 kilometriä. Ilman korotusta liikkuvuusavustus on suuruudeltaan peruspäivärahan suuruinen eli 32,40€/pv. Liikkuvuusavustus on verotettavaa tuloa.

Ansiopäivärahan saajille liikkuvuusavustuksen maksaa työttömyyskassa, peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea saaville Kela.

Yritystoiminta

Vuonna 2018 työttömän työnhakijan aloittaman yritystoiminnan päätoimisuutta ei tutkita ensimmäisen 4 kuukauden aikana. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että 4 ensimmäistä yrittäjäkuukautta voi saada ansiopäivärahaa riippumatta yritystoiminnan luonteesta. Yritystulo sovitellaan, ja yritystoiminnan aloittamisesta tulee aina ilmoittaa TE-toimistoon heti sen alkaessa. ■

Byggbranschens arbetslöshetskassa informerar Minneslista för hur du ansöker om arbetslöshetsdagpenning

Aktiveringsmodellen

Aktiveringsmodellen i sammandrag: Arbetslöshetsskyddet skärs ner med 4,65 procent, om du under den tid du är arbetslös inte uppvisar den aktivitet som krävs. Aktiviteten granskas för en period på 65 betalningsdagar och den eventuella sänkningen genomförs under följande 65 dagars period. Lagstiftaren förpliktar arbetslöshetskassan att följa med aktiviteten.

Kravet på aktivitet uppfylls om du under 65 betalningsdagar har

- varit i lönearbete i minst 18 timmar
- varit i sysselsättningsfrämjande tjänst i 5 dagar
- fått inkomst från företagarens verksamhet till ett belopp som utgör minst 23 procent av den arbetsinkomst som räknas in i företagarens arbetsvillkor (2018: 241,04 euro)

Den första granskningsperioden börjar första dagen då dagpenning har betalats ut, så den första möjliga sänkningen kan komma, när du fått dagpenning i 65 dagar. Samtidigt börjar en ny granskningsperiod på 65 dagar.

Granskningsperioden börjar på nytt också då arbetsvillkoret uppfylls eller då förmån inte betalas för att du har fått arbete. Samtidigt återgår dagpenningen till normal nivå, även om den har betalats sänkt under föregående granskningsperiod.

Aktiviteten följs inte om

- du får förmån på grund av invaliditet eller skada
- du fungerar som närstående- eller familjevårdare
- du väntar på beslut om invalidpension från pensionsbolag
- utbetalningen av dagpenning till dig räcker under 65 dagar på grund av permittering eller förkortad arbetsvecka

Märk att du ska skicka in dokumentation på orsaken till befrielsen till arbetslöshetskassan.

Självrisk

Självrisktiden är 5 dagar. Självrisktiden räknas fortfarande inte mer än en gång om året dvs. om arbetsvillkoret uppfylls under året, blir det ingen ny 5 dagar lång självrisktid.

Rörlighetsunderstöd

Man kan också i efterhand ansöka om rörlighetsunderstöd för en anställning som börjar under år 2018, men det ska ske senast inom 3 månader från att anställningen började. En lagändring gör det möjligt att ansöka om rörlighetsunderstöd också för utbildning som hör till arbetet, om utbildningen är en förutsättning för att anställningen ska börja och övriga villkor för att få rörlighets-

understöd uppfylls. Man kan också för rörlighetsunderstöd för deltidsarbete, om man har minst 18 arbetstimmar per vecka. Under tiden med deltidsarbete betalas rörlighetsunderstödet bara för arbetsdagar.

Det är möjligt att bevilja förhöjt rörlighetsunderstöd. Barnförhöjningen beviljas på samma sätt som inom arbetslöshetsskyddet. Dessutom kan man få en särskild förhöjningsdel till rörlighetsunderstödet, om arbetsresan är över 200 kilometer. Utan förhöjning är rörlighetsunderstödet lika stort som grunddagpenningen, dvs. 32,40 €/dag. Rörlighetsunderstödet är beskattningsbar inkomst.

Arbetslöshetskassan betalar rörlighetsunderstödet till dem som får inkomstdagpenning, FPA betalar det till dem som får grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd.

Företagsverksamhet

Man undersöker inte om företagandet är en huvudsyssla under de första 4 månaderna då en arbetslös arbetssökande startar företagsverksamhet under 2018. I praktiken innebär detta att du under de första 4 månaderna som företagare kan få inkomstdagpenning oberoende av karaktären på företagsverksamheten. Företagarinkomsten jämkas, och du ska alltid informera TE-centralen om att du inlett företagsverksamhet genast då den börjar. ■

Lampaanjauheliha – syyspöydän suosikki

Vieroksuin lapsuudessani lammasruokia, ja kului vuosikausia ennen kuin väkevä muisto lampaanlihan juuttikangasmaisesta suutuntumasta sekä määrän villasukkan mausta unohtui. Nykyään pidän lampaanlihasta. Tunkkainen maku johtuu monesti siitä, että lihaa on kypsennetty liian pitkään. Nyt on aika nauttia maukkaista lammasruoista!

Lampaanlihan ominaismakuun tottuu nopeasti. Jos lammasruokien kokkaaminen arveluttaa silti, vaihda vähärasvaisempaan karitsaan. Karitsan jauhelihan maku on miellyttävän mieto, ja lampaan taapaan karitsa taipuu moneen.

Ihanat, mehevät lammaspyörökät

Kunnon lihapullat keikkuvat vuodesta toiseen suomalaisten suosikki-ruokien kärkipäässä. Jos klassikko-pyörökät ovat se sinun juttusi, ei lammaspulliin ole pakko siirtyä yhdessä yössä. Sekoita färssiisi puolet lampaanjauhelihaa. Näin lihapullista tulee entistä maukkaampia.

Lammas pitää myös mausteista. Jos olet itäisen Välimeren makujen ystävä, kokeile uppopaistettavia kibbeh-pyörököitä, joiden maun salaisuus on niihin sisään leivottu bulgur sekä kanelin, maustepippurin ja

muskottipähkinän maustekimara. Nämä koostumukseltaan kiinteät lihapullat pitävät munakoisosta ja minttuista dippikastikkeista.

Kreikkalaiset puolestaan tarjoavat yrttiset lammaspyörökkensä jogurttikastikkeen tai tsatsikin kanssa. Jos aika on kortilla, molempia saa marketeista. Myös tuoreyrtit, kuten mintun ja rosmariinin, voi korvata kuivatuilla. Lisäpotkua makuun tuo juustokumina.

Työmaalla maistuvat yön aikana uuttuneet maut

Nyt ilmojen kylmetessä pitkään hautuneet padat ja muhennokset löytävät tiensä lukuisiin ruokapöytiin. Hintatietoisien herkkusuun suosikki on ehta klassikko, lammaskaali. Mehevä syysruoka on helppo valmistaa, ja samasta kattilasta syö isompikin poppoo. Lammaskaali on maukasta myös lämmitettynä. Edellisillan täh-

teiden voimalla jaksaa pitkään työmaalla.

Toinen eväsasiassa kätevästi kulkeva lounasherkkku on lampaanjauhelihalasagne. Lasagnen teko vie aina kotvasen, mutta mukkea maku palkitsee vaivan. Korvaa vain lasagnereseptin jauheliha lampaan vastaavalla ja mausta hieman anteli-ammalla kädellä.

Vielä ehtii grillata

Myös grillaaminen pukee lammas-ta. Vaikka kesä on auttamatta ohi, grillit kuumenevat vielä monilla pihhoilla.

Jos tavanomainen grillihampurilainen kyllästyttää, vaihda nauta karitsaan ja lisää hampurilaispihveihin reippaasti timjamia tai rosmariinia sekä hiukan savupaprikaa tai chiliä. Kun lampaanlihan makuun kerran pääsee, nautanliha alkaa maistua tylsältä. ■

Kibbeh

- 1 isohko punasipuli
- 3 rkl oliiviöljyä
- 400–500 g lampaanjauhelihaa
- ¼ tl kanelia
- ½ tl maustepippuria
- riippaus muskottipähkinää
- suolaa ja mustapippuria maun mukaan
- 4 rkl pinjansiemeniä (tai rouhittuja manteleita)
- 2 dl bulguria
- 4 dl vettä
- 1 kookas keltasipuli
- kourallinen mintunlehtiä
- 2 tl kuminää
- ½ tl maustepippuria
- rypsiöljyä paistamiseen

Hienonna punasipuli ja kuullota sitä keskilämmöllä oliiviöljyssä viitisen minuuttia. Lisää jauheliha ja ruskista runsaan 5 minuutin ajan.

Kun liha on kauniin ruskeaa, mausta kanelilla, maustepippurilla, suolalla ja mustapippurilla. Raasta muskottipähkinä joukkoon varovasti ja kypsennä vielä 5 minuuttia. Ota pannu liedeltä ja sekoita joukkoon pinjansiemenet.

Laita bulgur ja vesi kulhoon. Anna turvota puolisen tuntia ja siivilöi ylimääräinen vesi pois. Puristele bulgur kuivaksi ja laita se tehosekoittimeen silputun sipulin ja mintunlehtien kanssa. Anna koneen käydä, kunnes seos on tasaista. Mausta kuminalla ja maustepippurilla.

Muotoile liha-sipuliseoksesta pyörököitä kostutetuina käsin. Paina joka pyörökän keskelle pieni kolo ja täytä se bulgurilla. Paina kolo kiinni ja muotoile pyörökä kertaalleen.

Lämmitä rypsiöljy 180 asteeseen ja uppopaista pyörökät useammassa erässä. 4–5 minuutin friteerauksen jälkeen niiden tulisi olla vaaleanruskeita.

Nostele pyörökät öljystä reikäkauhalla ja anna kuivua talouspaperin päällä. Tarjoa kuumina tai huoneenlämpöisinä, molemmat ovat yhtä herkullisia!

Kolme tapaa päivittää yhteystiedot:

- pääset kätevästi päivittämään tietojasi mihin vuorokauden aikaan tahansa liiton kotisivuilla olevan **eAsioinnin** kautta
- ilmoittamalla uusista yhteystiedoista s-postitse osoitteeseen **asiakirjat@rakennusliitto.fi**
- soittamalla jäsenrekisterin palvelunumeroon p. **020 690 231** ma-pe klo 9-15

Yhteystiedot kannattaa pitää ajan tasalla, jotta saat heti tiedon tärkeistä ajankohtaisista asioista ja parhaan mahdollisen hyödyn Rakennusliiton jäsenyydestä.

RAKENNUSMITTAUKSEN OPINNOT 5.11.18 – 24.5.19

Opinnot soveltuvat kaikille rakennusalan työkokemusta omaaville.

KOULUTUKSEN HINTA:
695 €

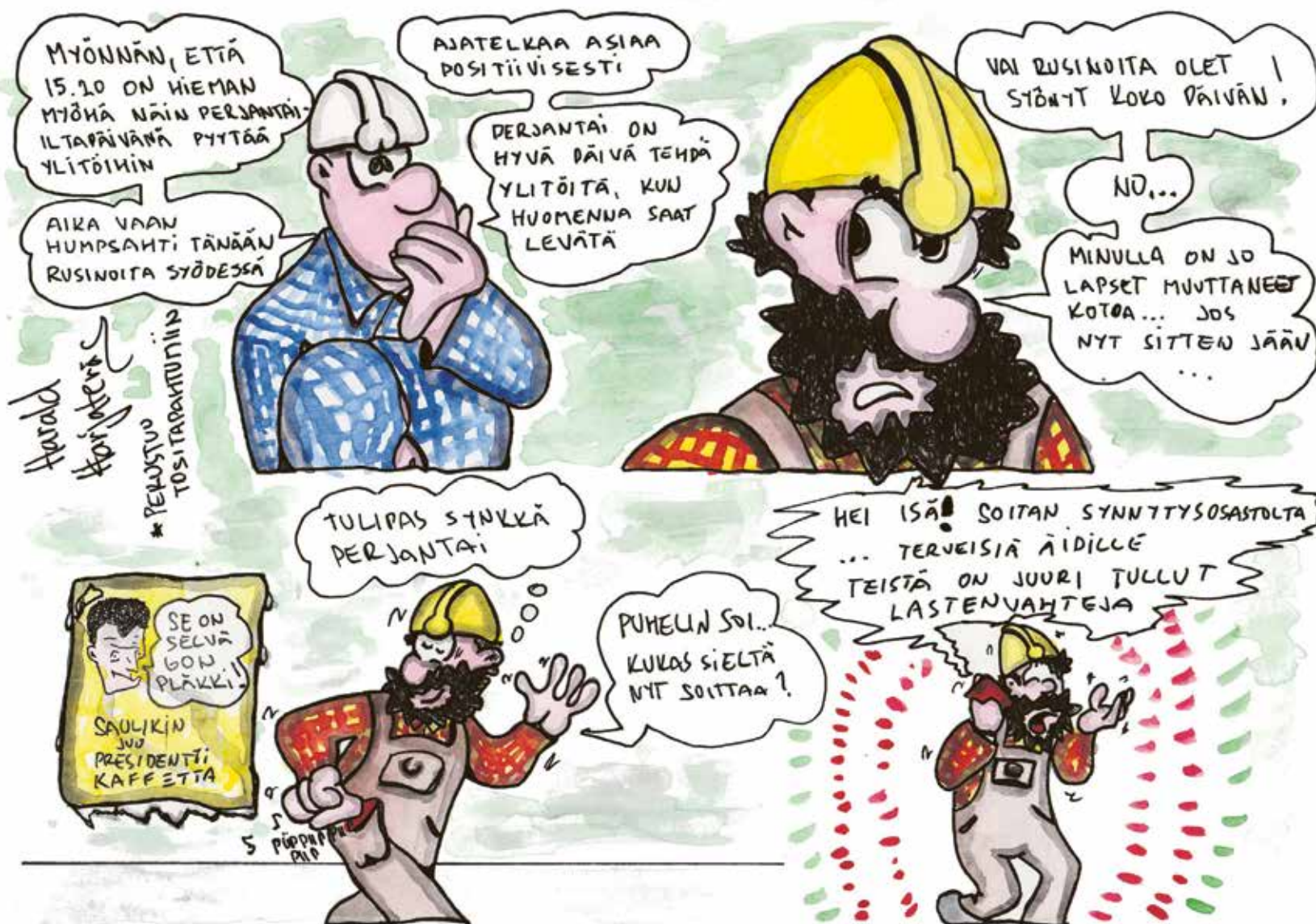
LISÄTIETOJA:
Jan Nordström 040 504 3061
tai jan.nordstrom@kio.fi

ILMOITTAUTUMISET 12.10. MENNESSÄ:
www.kio.fi/ammattillinen_koulutus

Kotorannantie 49, 05250 Kiljava (Nurmijärvi)
p 09 276251 www.kio.fi, kurssit@kio.fi

KILJAVAN OPISTO

FLEX ENERGY

Sievi FlexEnergy -joustoelementti
pohjan sisällä

UUTUUS
Racer

Työmukavuuden uusi aika.

Racer on rento ja sporttinen. Se on kevyt ja täydellisesti jalkaan sopiva. Sen materiaalit hengittävät ja pitävät jalkasi kuivana koko päivän. Kengässä on uskomaton pito ActionPro -kaksikerrospohjan ansiosta. Ja mikä parasta – sen sisäpohjassa on uusi Sievi FlexEnergy* -joustoelementti, jonka tuomaa mukavuutta ei ole turvajalkineissa ennen nähty!

* Sievi FlexEnergy -joustoelementti on valmistettu Infinergy®:stä, joka on BASF'n rekisteröimä tavaramerkki. Saat sen Racer Roller S3 ja Sievi Racer 1 S2 -turvajalkineisiin. Kaikki Racerit on tehty Suomessa

Pohjois-Euroopan suurin jalkinevalmistaja
Sievin Jalkine Oy • Korhosenkatu 24,
85310 Sievi As. • Puh. (08) 488 11
info@sievi.com • sievi.com

Racer Roller S3

Sievi Racer 1 S2

GT Racer S3

